1433 1890 ՄԱՐՏ 7 ՉԱՐՇԱՆԹԻՀ)(1307 ՐԷՃԷՊ 27 ԱՐԹՆՃՂ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՂԱ

ՁԵՐԻՏԵՒ ՇԱՐԳԻՉԷ

20 ԲԱՂԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՇԷ ՄԻԼԻՇԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՇԷ ՍԱՐՍԱՖԻՇԷ ՎԷ ԻԼՄԻՇԷ

ԱՌՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 պուլէ	6 պուլէ	3 պուլէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

{صاحب امتياز: جيولكيان}

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Լինելի, Ղնեֆ-վէ Ճինեֆ սահիպէ ղրշ. 5
Հիւնեֆիւ սահիպէ 11է 10ք. հա. » 3
Մէկվատը նաֆիյա տաիր պէնտէր մէճմանէն գատուլ օրունաճագ վէ ատրա. ... պան էվրաղ իտատ օրունաճագ.

Իտարէխանէսի, Սթամպոլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 Ձիվէլէկեան մաթպասասընտա տրը։ Գեանֆիֆէի մէվատտ հագգրնտա կազէթանըն սահիպ վէ ՑԻԳԵԱՆ ՀՐԱՆԴԻՍԿԵԱՆ միւբաճաաթ օրունա։

ԵՒՈՆԼԻԻԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ ի Թալիա վէլիհատը բրէնս տր Նարլըն Ռուսճուգտան Վարնայա գատար օրան սէյահաթը՝ միւշարէլէյհին Սըրպիսթան վէ Ռումանիատաքի սէյահաթը կիպի օրմասը վէ միւշարէլէյհ իլէ բրէնս Ֆէրտինանտ պէյինտէ պիր միւրաղաթ վուգու պուլմասը իչին Իթալիա գապինէթոսը նէղտինտէ պաղը թէչէպպիւսաթտա պուլընմըշ իսէ տէ, Իթալիա հիւքիւմէթի՝ պաղը բօլիթիգա սէպէպլէրինէ մէպնի Գուլկար հիւքիւմէթինին պու թէրլիֆինի բէտտո իթմիշ, վէ ֆեբրասը թասավուր իտիլէն մէրասիմը թէչրիֆաթիյէտէն սարֆը նազար օրընմասընը բէնա իչին Սօֆիատաքի բօլիթիգա մէմուրընը բրէնս Ֆէրտինանտըն նէզտինէ կէօնտէրմիշ տիր։

——

Գէրլինտէքի ամէլէ գօնֆէրանսը ընդն պէշ այթը իճթիմատա իքմալը վաղիֆէ իտէճէյի զանն օրընրյօր։ Միւզաքէրէ բրօկրամընդն հէր պիր գրմը իչին խուսուսի պիր գօմիսիօն թէչքիլ իտիլէճէք վէ պու գօմիսիօնլար իքմալը միւզաքէրաթ իթտիրյէրինտ, նէյթիճէսի գարարյարը՝ գօնֆէրանսընդն իճթիմաը ուժումսինտէ գրաաթ օրընաճագ տիր։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ ալաֆրանսայիս 6տա իճթիմա իտէճէք օլան մէճլիսը մէպուսատա գօնֆէրանսընդն մուգաբրէրաթը թէպլիղ իտիլէճէք իչին գօնֆէրանսընդն թարիխը մէզքիւրտէն էվվէլ իքմալը վաղիֆէ իթմէսինի արզու վէ թալեպ իթմէք տէ իմիշ։

——

Գէրլինտէն չէքիէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիլեօմ իսրէհիյէ նազարը գօնթ հէրպէրթ տր Գիզմարգտան՝ Էվվէլքինտէն զիատէ խօշնուսուզ պուլընմազտա օլտրընտան, ազատէմէ թասավուր օրընրը իւզրէ գօնթը միւշարէլէյհէ Տէրսատէ սէֆարէթինի թէքրիֆ իթմէյիպ, անճագ հօլանտա տէվվէթի նէզտինտէքի սէֆարէթի թէքրիֆ էյլէտիկի Գէրլինտէ բիվայէթ օրընմազտա իմիշ։

Եինէ Գէրլինտէն եազըլըրընա կէօրէ, բրէնս Գիզմարգ էլեէվմ Ալէմանիանընդ ահվալը տախիլիէսինէ տարը մուֆասսալ պիր լայիհա թէրթիպլէ մէշղուլ օլուպ, պունը մայիսին 10ընճը կիւնիւ իմբէրաթօրա տարը թազտիմ իտէճէք իմիշ։ Ի՛նչ պու լայիհա՝ բրէնսը միւշարէլէյհին բօլիթիգա վասիէթնամէսի կիպի պիր շէյ օլուպ, քէնտիսի իչտէն չէքիլտիքտէն սօնրա նէյրի գապել օլաճագ իմիշ։

——

Կէյզէն ճումատա ագշամը Բարլինդն Ճրմալ սթասիոնընտան հարէքէթ իտէն չրմէնտարֆէր գաթարը՝ Ռուսիանընդն ախիրէն Ֆրանսա պանգալարընտան ագտ լիտիկի իսթիգրարընդն պիր գրմը օյան 70 միլեօն ֆր. ալթուն սիքքէյի համիլ պուլընըյօր իմիշ։

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ ՎԷ ՍԷՀԻՄԼԷՐ

Լէոնդրն պէյանընա կէօրէ, Իսթիգրազը Տախիլի թահվիլաթը իլէ սէհիմլէրին թէպտիլ ու թէվհիտի իչին Մալիյէ նազրը թարաֆընտան թանզիմ օրընան լայիհա՝ մէճլիսը վիւքէլանընդ կէչէն բազար կիւնքի իճթիմաընտա պատէլ միւզաքէրէ գաթիէն թասվիպ օլընըպ, օլ պապտէքի մաղպաթա պէրաի թաստիգ իա քիրաի Շահանէյէ արզ ու թազտիմ գըլընմըշ տրը։

Իպու լայիհա մուճիպինճէ, սէնէվի 100տէ 4 ֆայզ վէ 100տէ 1 բէսիւլմալ թէէտիյէ օլընմագ շարթը՝ 5 միլիոն լիրաղգ եէնի թահվիլաթ չըգարըլաճագ տրը։

Ֆայզ վէ բէսիւլմալ իչուն սէնէվի իգթիզա իտէն 250000 լիրայա թէէմինաթ օլմագ իւզրէ Խազինէի Մալիյէ՝ Ցոյունը Ուժումիյէ իտարէսի՝ 120000 լիրաը կէօմրիւք հասըլաթընտան, 75000 լիրաը պաղը վարիտաթը պէյէտիյէտէն վէ 75000 լիրասը աչար միւլթէգիմէրի հասըլաթընտան թէսվիյէ օրընմագ իւզրէ 240000 լիրաղգ 3 նէվ վարիտաթի կէօսթէրէճէք, վէ ֆազլա 20000 լիրա իսէ, վարիտաթը պէյէտիյէ հասըլաթընտան նէգտան զուհուր իթտիկի թազտիրտէ օնա գաբզըլըգ թուլթուլաճագ տրը։

Ասֆապը մաթրուպ եէտինտէ էլ եէվմ Իսմիգրազը Տախիլի թահվիլաթընտան 480,000 լիրաղգ գատար վէվճուտ օլտուղը կիպի, բիացատա 2 միլեօն լիրաղգ գատար տա սէհիմ մէվճուտ տրը։ Եէնի թահվիլաթը էսկի թահվիլաթ իլէ թէպտիլի չէրաիթի հագգրնտա հէնուզ մաւիմաթը գաթիյէ եօգ իսէ տէ, զանն օլունտրդրնա կէօրէ պաշա պաշ թէպտիլ օլընաճագ, վէ պու հալդէ 5 միլեօն լիրաղգ եէնի թահվիլաթն թազտիպէն 2 պուլուղգ միլեօն լիրաղգ թահվիլաթտան Խազինէի Մալիյէ՝ գօմիսիօն տախիլ օլմագտըգդան 1,800,000 լիրաղգ պիր մէպլաղ գալաճագ տրը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(Ագանս դը Գոնսթանթինօպլ)

Բարիզ 17 մարտ

Եէնի գապինէթօ՝ զալիպա պէր վէճհը ամի թէչէքքիւլ իտէճէք տրը։

Մ. Ֆրէյսինէ՝ բէհիր վիւքէյա վէ հարպիյէ նազրը, Մ. Գոնսթան՝ տախիլիյէ, Մ. Ֆալիէր՝ ատիլէ, Մ. Ռիպո՝ խարճիյէ, Մ. Բուվիէ՝ մալիյէ, Մ. Գարպէյ՝ պահրիյէ, Մ. Գուրժուա՝ մէարիֆ, Մ. Տըվէլ՝ զըրաաթ, Մ. Ժիլ Բօշ՝ թիճարէթ վէ Մ. Կիւյո՝ նաֆիա նազրը։

Բարիզ 17 մարտ

Մ. Ֆրէյսինէ իլէ Մ. Գոնսթան, Մ. Գուրժուա, վէ Մ. Ֆալիէր պէյ, նինտէ պու սապահ խարճիյէ նէզարէթինտէ վուգու պուլան միւլագաթ իւզրինէ, մէքէմթիպ նէղամաթը իլէ 1892տէ խիթամ պուլաճագ թիճարէթի ահնամէյէրի հագգրնտա Մէճլիսը մէպուսանդն սէրպէսթիի հարէքէթի մուհաֆազա օլունմագա պէրապէր 1802տէ Թիւրքիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ ագտ օլունուպ իպգա վէ մուհաֆազա օլունաճագ օլան ահնամէյէնին սուրէթը թէֆիսիրի հագգրնտա պէյնյէրինտէ պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէլմիշ տիր։ Պունդն իւզրինէ Մ. Ռիպո՝ խարճիյէ նէզարէթինի գապուլ իթմիշ օլմաղլա, գապինէթօ պայատէքի թէլէկրաֆտա կէօսթէրիլմիկի վէճհէյէ, սուրէթը բէսմիյէտ թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։ Եէնի հէյէթը վիւքէյա՝ պու կիւն էօյլէն տէն սօնրա բէհրը ճիւմհուրա թագտիմ օլընաճագ տրը։

Վիէննա 17 մարտ

Իթալիա թէպտասը՝ Իթալիա գըրալընդն եէվմը վէլատէթի միւնասէպէթիյլէ տիւն պէօյուք պիր զիատֆէթ թէրթիպ իթմիշլիր տիր։ Զիյաֆէթի էնասընտա Իթալիա սէֆիրի գօնթ Նիկրա՝ էվվէլա Իթալիա գրալընդն մուհիպպ վէ միւթէֆիգը սատրդը օյան Աւսթրիա իմբէրաթօրընդն, վէ պատէհու իւչ տէվլէթ իթթիֆագը ազասընտան օյան Իթալիա գրալընդն սըհհէթլէրինէ պատէնուշ օլմուշ տրը։ Գոնթ Նիկրանդն նութգալրը ֆէվգէլատէ ալգըշլանմըշ տրը։

Էպէրֆէյլ 17 մարտ

Պիր էմրաա գաթարը՝ եօլտան չըգմաղլա Վիւբրէր նէհրինէ տիւշրէք, պիր չօգ քիչի թէլէֆ օլմըշտը։ Էպէրֆէյլ կազէթասընդն գավլինճէ, 31 վալոն մահվ ու նապէտիտ օլմըշ տրը։

Սօֆիա 17 մարտ

Սօֆիատաքի Ալէքսանտր ժէնէրալ գօնսօլոսը Պարոն տր Վանկէնհայմ՝ Ռուսիա թարաֆընտան Պուլկարիսթան վէ Ռումէլիի Շարգիյէ իթտիտարընդ Ֆրանսա օրընան հէտիյէլէրի Ֆէրտինանտ սօնրա բէհսին թարէնինի տէրմէյան իթմիշ, վէ 5 բէյ իլէ բէհսը սապրգ Ֆօթիատի էֆ. բէհս ինթիխապ օլընմըշ տրը։

Միւթեագբէյնն գօմիսէրը մուսթալիյ՝ եագընտա թիճարէթի պօրսասը տախի թէչքիլ վէ տախիլի նիզամնամէսինին թանզիմ ու թազտիմ գրլընաճագը տէրբեար իսէ տէ, էվվէլ էմրատ թահվիլաթի պօրսասընդն մուսթէրաթը հագգրնտա թանզիմ օրընան վէ Թիճարէթ նէզարէթինէ թազտիմ իտիլէճէք օլան նիզամնամէ լայիհասընդն պիր քէրրէ տահա մէճլիսճէ թէհգիգինի իհտիար իթմիշ, վէ կէլէճէք իճթիմատա մէզքիւր լայիհանդն թէհգիգ վէ պօրսա մուսաֆէթրընճա տահա պաղը խալահաթը միւքինէնին թէզէքքիւր իտտիմէսինէ գարար վէրիլէրէք մէճլիս տաղրմըշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Տիւն կիճէ Միրաճ կէճէսի օրմաղ միւնասէպէթիլէ պիճիւմէզ ճամի վէ մէսճիտ մինարէյէրի գանտիլէր իլէ թէնվիր օրընմըշ տրը։ Պու կիւն տախի պիճիւմէզ վիւքէյան ֆիլիսամ վէ միւշիրան վէ իւլէմա վէ բիճայը քիրամ Մապէյնէ ադիմէթլէ, արզը թէպրիք վէ ուպուտիյէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ Ալէքսանիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան իհսան օրընան հէտիյէլէրի Տէրսաատէթէ կէնթիրմիշ օլան եիւզպաշը Մ. Բիւսգոֆ իլէ մայէթինտէքի զէվաթ՝ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիյէ գուրուսը վէ սաաթ կիպի պաղը զիգրյմէթ էշեա իհսան պուլըրմըշ տրը։ Մ. Բիւսգոֆ՝ եարրն մայէթիլէ պէրապէր Գէրլինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը ըիյասէթինտէ պուլունան պիւտժէ գամիսիօնը՝ Տախիլիյէ վէ Մալիյէ նազրլարը Միւնիր վէ Գազազեան Ցակոբ բաշայար վէ Զըրաաթ Պանգաոը միւտիրի Ֆօրթուգալ Միքայէլ էֆ. հազարաթը՝ յա զէվաթը սարբեստէն սիրբեքքէպ օլտրդը հալտէ տիւն ագտ իճթիմա իթմիշ, վէ Մալիյէ նէզարէթինտէն ճէլպ օլունան վարիտաթ վէ մէսարիֆաթ տէֆթէրլէրիյէ էվրագը սարիէ թէտգիգ օլունմըշ տրը։

—Բուսմանիա տէվլէթի թարաֆընտան գուրէնան հազրէթը Շէհրիյարնինտէն Արիֆ պէյ Գուրան տր Բուսմանի նիշանընդն Ալնճի վէ Խարճիյէ նէզարէթի թապիրէթի գալէմի միւտիրի Պաղտատեան Օհան էֆ.յէ նիշանը մէգթիւրդն Շնճի բիւթպէսի իթա գէրլինմըշ տրը։

—Օսմանլը Պանգաոընդն տախի տախիլ օլտրդը պիր գումանեա թարաֆընտան Իդմիր ըրխթիմարընդն իչէտիմէսի իմթիյազը՝ Խազինէի Խասսա նէզարէթինտէ իսթիտա օլունտրդը խապէր վէրիլիյօր։

—Պապը Ալի միւթերճիմ էվվէլի Տավուտ վէ ճէմիլէթը Բուսսիայէ բէիսի Աբիֆ էֆ.լէր հազարաթը՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիճաճ օլտրդլարը հալտէ պու քէրրէ քէսաբ աֆիյէթ իտէրէք մահալը մէմուրիյէթլէրինէ տէվամ պաչլամըշլար տրը։

—Կէօքսուտան Իսկիւտար վէ Գաոը քէօյիւնէ ճէլէյան իթտիրիյէճէք ու եօլլարընդն ամէլիյաթրնա պու հաֆթա պաչլանաճաղընը Թ.Հ-էէ-ն եազը յօր։

—Բօսթախանէի Ամիրէ էմանաթը մէվրուտ մէմուրը էսպագը Գառնիկ էֆ. ալէյհինտէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆի նէզարէթի թարաֆընտան գամէ օլընան տապի իխթիլասընդն կէչէն կիւն Շուրաի Տէվլէթ իսթինաֆ մահքէմէսինտէ բուլէթի օլընտրդը սբրատա, նէզարէթը միւշարէլէյհա վէքիլի Բէշատ էֆ.՝ ազաի մահքէմէտէն Ֆէթհուլլահ էֆ.նին՝ Գառնիկ էֆ.նին քէֆիլի Գազազեան Ցակոբ էֆ. իլէ չէրիք օլտրդընը իտտատա իթմիշ օլմաղլա, Ֆէթհուլլահ էֆ. պու քէրրէ մազամը Սատարէթէ թազտիս իթտիկի արզուհալտա, պու ճիհէթի պէյան իլէ Բէշատ էֆ. ալէյհինտէ իդաէլի տատա էյլէյէճէյնի տէրմէյան իթմիշ վէ մազամը միշարէլէյհտէն արզուհալ Շուրաի Տէվլէթ իսթինաֆ մահքէմէսինտէ հէվալէ պուլըրըմշ տրը։

Գառնիկ էֆ.նին Շնճի մուհաքէմէսի՝ եարրն մահքէմէի մէգքիւրէտէ իճրա գըրընաճագ տրը։

—Խարճիյէ թէրճէմանը Կիւլլապեան Միքայէլ էֆ.նին՝ խաֆիֆ սաթլիճանտան եաթմազտա օլտրդը մաէթթէէսսիֆ իշիտիրմիշ տիր։

—Ախրէն պիր կէճէ Անատօլը չը մէնտրֆէր մէմուրյարընդան պիր Աբսթրիայընդն Ատաբազար ճիվարընտա օլտուղը իւզրէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա պիր կիւն Օրթաքէօյտէ ճամի ըրխթիմը էօնիւնտէ պիր մանեաթ գալդը՝ տէնիզտէն աղը չէքէր իքէն, մէգքիւր աղտան 50-60 օգկալրդ գատար իրի պիր մէրսին պալըդը զուհուր իթմիշ, վէ տիկէր պալըգլարտան հէման քեամիլէն խալի օյան մէգքիւր աղ սահիպլինի խալիճէ սէվինտիրմիշ տիր։

Էթիմէի լէպզէգ վէ միւֆիտէէն օլուպ լաքին հէր բէսէնին խարճը օլայան խալիս սիյահ խավեաը՝ մէգքիւր մէշսին պալըդընդն եուսուրթասընտան իմայ իտիրիր իսէ տէ, իչ պու պալդ. հէման միւնհասրէն՝ Գարատէնիզին պիր գըսմընը թէչքիլ իտէն Ազագ տէնիզինտէն զուհուր իթտիկինտէն, Օրթաքէօյ բիչկեատհունտա օ ճէսամէթտէ պիր մէրսին պալըդընդն զուհուրի հագիգաթէն զարարպտէն ատտա օլուռը։

—Սէլանիքտէ թէէսսիս իթմիշ օլան հավա կազը ֆիրքէթինին թէնվիրաթա պաչլամասը իչուն պու քէրրէ Թիճարէթի նէզարէթինտէն բուսաթը մախսուսէ իթա գըրընմըշտը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միլլէթ մէճլիսը ուսմանիսինտէն էքսիլէն վէ միւտտէթլէրի թիթամ պուլան բուհանի Երեսփոխանարընդն եէրինէ տիկէրլէրինին ինթիխապը իչուն նիզամէն համագուսար Եկեղ. ժողովտա իճրա իմտիրիմէսի մատտէսի՝ Մայր Դիւան թարաֆընտան պա թահրիրաթ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ արզ ու իսթիար օլընմըշ տրը։

Ամասիա Գաւառ. Ժողովը՝ մահալի առաջնորդընդն ինթիխապը իչուն Բաթրիգխանէտէն նամզէտ ճէմվէլի թալեպ իմթիշ օլտրդը կիպի, մահալը մէպբուր Երն. վէ Գաղ. Ժողովարը ինթիխապ օլընարագ բաբօրթոսը՝ պէրաի թաստիգ Բաթրիգխանէյէ իրսալ օլընմըշ տրը։

——

Մուրատեանց Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան Արքեպիսկոպոս հէր նէ գատար Գարակէօմրիւք Ս. Յովհան Ոսկերերան քիլիսէսինտէ Մեծ Պահք կիւնլէրինտէ մուվագգաթէն քարոզիչք ինթմէքտէն խթինքեաֆ իթմիշ իսէ տէ, քիլիսէի մէղքիր Խամակալութիւնընդն թալեպը մուսուրինէ վէ Գարակէօմրիւք, Սալմանթմրուգ վէ Պալաթ սէմթերի էհալիսինին տէ արզուի չէտիտինէ թապպվերը մուգավէմէթ օլամայարագ, եարընքի բէնեշէնպիհ կիւնիւ Ճաշուայինի զէմանընտա Գարակէօմրիւք քիլիսէ սինտէ քարոզ սէօյլէմէկէ մուվաֆֆագաթ իմիշ տիր։

* *

Քէզմիք Սրուանձտեանց Դեր. Տ. Գարեգին Սրբազան՝ Մեծ Պահք միւնասէպէթիյլէ բազար սապահլարը Պէյօղլու գապրիսթանընտա քեահին Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինտէ, վէ բազար ագշամլարը Պէյօղլու Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ էրքէքլէրէ, վէ բէնեշէնպիհ կիւնլէրի տախի Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինտէ գատընլարա քարոզ սէօյլէյէճէք տիր։

——

Մէրհում աղա Յովսէփ Իզմիրեանցըն վասիյէթի մուճիպինճէ, պու սէնէ տախի պէր միճթատ Իզմիրեանց միւսապէգալ էտէպիյէսի Սահակ—Մեսրոպ եօրթուսընտա իճրա օրընաճագ տրը։

Միւսապէգալ մէզքիւրէյէ՝ եսամիսի ամիտ մուհարրէր էսէրլէր տախիլ իտիլմիշլէր տիր։

1.—Ս. Էջմիածին Միաբանարընդն Ստեփանէ Դեր. Տ. Խորէն վարդապետին էսէրը խամէսի օրան Մովսէս Խորենացիին աշխարհաբառ թէրճէմէսի, քի՝ թէտգիգ օրընմագ իւզրէ Պաղչէճիք քարոզիչի վէ մէքթեպը մահալի միտիրի Դուրեան Դեր. Տ. Եղիշէ վարդապետ իրսալ գրընմըշ տրը։

2.—Վիէննատա Կ. Մ. իմգասը թահթընտա թապ ու նէշը իտիլէն Փաւստոս Բիւզանդացի, քի պէրաի թէտգիգ Մանչեսթրոտա Պարոնեան Դեր. Տ. Սուքիաս վարդապետ կէօնտէրիլմիշ տիր։

3.—Վահունի նամընտա պիր էտպին էրմէնիճէ լիսան հագգրնտա եազտրդը պիր էսէրի, քի Տօգթէօր Թրլեաքեան էֆ.նին էնգաբը թէտգիգնէ հէվալէ օրընմըշ տրը։

ԹԷԱԹՐՕ

Սթամպօլտա Շահզատէ պաչընտա Վէզնէճիլէր իչինտէ քեահին Օսմանը թէաթրօսընտա մարտին 10ընճը կէլէճէք ճումատա էրթէսի ագշամը սաաթ 3տէ մէշհուրէ ագթրիսլէրտէն Տիկին Պայճաս Ֆասուլեաճեանընդն մէնֆաաթրնա իճրա օրընաճագ լուսկյաթը նէֆիսէի մէղքիրէնին թէշվիգ ու բաղչէթը ուսմանիյէ մաղհար օլաճաղը իւմիտ օլունը։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

ՕՍՄԱՆԸ ՎԷ ՖՐԱՆՍԸԶ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՄՈՒԱՀԷՏԷՍԻ

Ֆրանսա Մէհլէսը այնքան դ-գոտէրքը

Խարիճի բոլիթիգայա այիտ պիր մէսէլէնին՝ պիր գապինէթօնը մէվ գրի իգթիտարտան տիւմէնինէ սէպէպիյէթ վէրմէսի՝ տայմա միւհիմ պիր հատիսէ հիւքմինտէ տիր։ Բարլամէնթօ ուսուլիլէ իտարէ օլընան մէմլէքէթլէրտէ՝ էքսէրիա՝ ֆրրգալար, խարիճի բոլիթիգայա այիտ մէսայիլի՝ ումում սիյասի ֆրրգալարընը ադտ իթթիֆադ իթտիբլէրի նոգթալար ատտ իտէրէք, գապինէթօյա գարշը օլան ըէգապէթին՝ միւմքին մէրթէպէ՝ տախիլի բոլիթիգա տայիրէսինտէ մուհաֆազասը զալրէթինտէ պուլընբրլար։ Պու սէպէպ մէպնի՝ խարիճի բոլիթիգայա այիտ պիր մէսէլէտէն իլէրի կէլէն պիր պուհրանը վիւբէլա՝ ումում բոլիթիգա ալէմինտէ՝ ֆէվգելատէ պիր սուրէթտէ ճալիպը տիգգաթ, վէ մուճիպը մէրադ օլուր։

Ծագաթ՝ չունը տա տէմէկէ մէճպուրրդ քի՝ պու քէրրէ Թիշար գապինէթօսընն իսթիֆասընա սէպէպ օլան մէսէլէ՝ խարիճի միւնասէպաթա այիտ կիպի կէօրիւլսէ պիլէ՝ Ֆրանսանընն Թէրագդը վէ սասատէթի իլէ բէք պէօիւք իրթիպաթը։ Լան ռէվէնը ֆէլէէէ մէսէլէհիչէ ռէ հ-ուլ պիր ատրէճէտէ իրթիպաթը վար տրը քի՝ պու մէսէլէնին խարիճի բոլիթիգա՞յա մը, եօգսա տախիլի բոլիթիգա՞յա մը այիտ օլտրը հագդընտա գաթի պիր հիւքմ վէրմէք հէվան մուհալ գապիլինտէն տիր։

Ֆրանսա Մէճլիսը այանը Օսմանը վէ Ֆրանսրդ թիճարէթ ահնամէսի մէսէլէսինի միւզաքէրլէ իթտիկի սբրատա՝ գապինէթօնընն արդուսընա մուխալիֆ պիր բէյ պէյան իթմիշ, վէ գապինէթօ տա՝ պունդն իւզէրինէ իրթիֆա էյլէմիշ տիր։ պու սահիհ տիր։ ֆագաթ պու սիւալ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Ֆրանսանընն միւնասէպաթընտան զիյատէ՝ ռէրէնին ՐՈՒՆ թարաֆտարանը իլէ ռռռռԼԷ ՀԲՈՒ թարաֆտարլարը արասընտաքի ըէգապէթէ ատտ իտի։ Պու սէպէպ մէպնի տիր քի՝ Թիրար գապինէթօսընն մէվգրի իգթիտարտան տիւշմէսինի՝ Օսմանը վէ Ֆրանսրդ թիճարէթ ահնամէսինին —գայէթի մահտուտ օլան— թէճտիտ վէ եա ատէմր թէճտիտի հուտուտը տախիլինտէ մուհաբէսէ իթմէյիպ, Ֆրանսանընն ումում թիճարէթ բոլիթիգասը նոգթաի նազարընտան թէագիգ իթմէկէ լիւզում վարտրը։ Մամաֆիհի պու մէսէլէնին՝ Ֆրանսանընն Շարդ մեմալիքինտէքի վաղ ու մէվգրընա տա բէք պէօիւք չուժուլ վէ թէալլիւգի վար տրը քի՝ անընտա պաչգաճա նազարը տիգգաթա ալընմասը թապիի տիր։

* *

Էվվէլ պէ էվվէլ ճերէյան իսէն միւպահասաթա տիգգաթ իտէլիմ։

Ֆրանսա Բարլամէնթօսընտա ղբռռ-ռ ֆրէռռը (էրռռ-էրէռ) նամըյլա պիր ֆրգա վար տրը քի՝ մէսէլէքի Ֆրանսա չիֆթճիլերիյլէ զերրարընն մէնաֆիինի միւտաֆաա էյլէմէք տիր։ Օսմանը վէ Ֆրանսրդ թիճարէթ ահնամէսի մէսէլէսինի Մէճլիսը այանը կէչէն ճումատա կիւնքի իճթիմարտա մէվգրի միւպահասայա վաղ իտէն Մ. Ֆուշէ տը Գարէյլ պու ֆրգայա մէնսուպ օլուպ, պալէատէքի սիվալը իրատ իթտիկի սբրատա տախի՝ ֆրգաի մէզքիւրէ նամընա պէյանը միւթալէա էյլէտիկինի պիտիրմիշ տիր։ պինաէն ալէյհ մուամալէյհին սէօզլերինի կէօմրիւք մէսէլէսի հագդընտա Ֆրանսա ղբռռ-ռ ֆրէռռընն միւթալէաթը հիւքմինտէ թէլագդը էյլէմէլի տիր։

Մուամալէյհ՝ Օսմանը վէ Ֆրանսրդ թիճարէթ ահնամէսինին միւտտէթի ալաքը։ մարտըն 12ՆճՆի կիւնիւ ադշամը խիթամ պուլաճաղընը, վէ ղբռռ-ռ ֆրէռռընը՝ հիւքիւմէթին պու պապտէքի թէսամվուլաթընտան խապէրտար օլմազ իսթէտիկինի պէյան իթտիքտէն սօնրա տէմիշ տիր քի։

«Իքի տէվլէթ արասընտա պունտան պէօրէ միւնասէպաթը թիւճարիյէնին նէ՞ սուրէթլէ ճերէյան իտէճէկի հագդընտա միւզաքէրաթա պէտ իտիլմիշ մի տիր, եօգսա էսկի պիր ահնամէ օլան 1802 ահնամէսի՞ մի մէվգրի թամպիդէ վաղ օլընաճագ տրը։ պու ահնամէնին էհէմմիյէթի վէ մէրիէթի գալմը՞ մը տրը։ էգճիւմէ մէզքիւր ահնամէտէ Ֆրանսա իլէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին՝ եէքտիկէրինին թէմամի միքիսինի թէէմմն էյլէմիշ օլտուգլարը պէյան օլունմըշ տրը։ չիմտի թարաֆէյնին եէքտիկէրինէ գարշը պու եօլտա պիր թէահհիւտի ճարի՞ մի տիր։ զամէն 1802 ահնամէսինէն սօնրա իքի տէվլէթ արասընտա պիր չօգ սաիր ահնամէլէր ադտ օլունմըշ տրը։ պու ահնամէլէրին էն սօնը օլան 1861 սէնէսի ահնամէսինտէ թարաֆէյնին եէքտիկէրինէ էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան տէվլէթ մուամէլէսինի իճրա էյլէմէլէրի չարթը իտխալ իտիլմիշ իտի։ պու ահնամէնին միւտտէթի չիմտի խիթամ բէզիր օլույօր։ Նէ՞ եաբաճազը։»

Մ. Սբիւլէր (Խուրէյէ Նազբէ)։— Թիճարէթ ահնամէլէրի հագդընտաքի միւզաքէրաթտա բիայէթ իտիլէճէք չէրաիթը ֆէննիյէ հէնուզ գաթի սուրէթտէ գարարլաշտրբլ մամը օլտուղը ճիհէթլէ՝ պու մատտ հագդընտա պէյանը միւթալէա էյլէմէք խուսուսընտա՝ պիր տերէճէյէ գատար տիւշարը միշքիլաթ օլտուղմը ինքեար իտէմէմ։

«Պիզտէն էվվէլքի գապինէթօլար՝ Ֆրանսա իլէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ արասընտաքի թիճարէթ ահնամէսինին միւտտէթի խիթամ պուլմասը իհթիմալինի նազարը տիգգաթա ալմըշտը իտի։ 1885 սէնէսինտէ պու պապտէ եէնիտէն միւզաքէրաթա պէտ օլունմըշ իսէ տէ, Եունան իլէ Ֆրանսա արասընտա ադտ օլընան թիճարէթ ահնամէսինին մէճլիս թարաֆընտան ըէտտ իտիլմէսի իւզէրինէ՝ արթըգ պու միւզաքէրաթը նէթիճէլենտիրմէկէ զարլէթ իթմէք վահի պիր շէյ հիւքմինի ալմըշտը։ Եունան ահնամէսինին ըէտտի բէք չայանը թէէսսիւֆ պիր հատիսէ օլմըշ տրը։

Սէսլէր։— Պիլաբիս պու ըէտտ բէք միւնասիպ, վէ Ֆրանսա մէնաֆիինէ թէմամբյլա մուվաֆրգ իտի։

Մ. Սբիւլէր։— Պէն պու զանտա պուլլանարտան տէյիլիմ (չէ-ռ-էրռ ռռ-ռռ-ռռբը)։ հիւքիւմէթը Սէնիյէ 1802 մուահէտէսինին թէճտիտի թէբլիֆի-նի տէրմիյան էյլէտիք։ հիւքիւմէթը միւշարէյէյհա պու ահնամէյի մէրի տտտ էյլէտիկինի պէյան էյլէտի։ հէնուզ հիչ պիր կէօնա միւզաքէրաթա կիրիշմէտիք։ եալընըզ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Ֆրանսա հագդընտա էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան տէվլէթ չարթընը մէրի թուրթմագտա օլուպ օլմատըգընը անլամադ իսթէյիպ, պու պապտէ քեամիէն ճէվապը մուվաֆագաթ ալտրը։ 1802 ահնամէսինին 9ընճը մատտէսինտէ՝ Ֆրանսա տէվլէթինին Մէմալիքը Օսմանիյէտէ «էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան հիւքիւմէթ» սրթաթընա նալիլ օլտրը պէյան իտիլմիշ տիր։

«Պու չարթը Գապը Ալի թաստիգ իտիյօր։ պունդն խարիճինտէ իքի տէվլէթ արասընտա հիչ պիր կէօնա մուխապէրէ մուգու պուլմատըգը կէպ։ հիչ պիր մուգավէլէ տէ ադտ օլընմամըշ տրը։ Մէսէլէ եալընըզ մուգատտէմա ադտ իտիլմիշ օլան պիր մուգավէլէնին թաստիգլինտէն իպարէթ իտի։ պու պապտէքի սիւզաքէրաթըմըզ նէթիճէբէզիր օլտր։ եարընտան իթիպարէն Ֆրանսա էմթաասընա Շարդ կէօմրիւքլէրինտէ էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան տէվլէթ մուամէլէսի իճրա օլընաճաղը՝ Սալթանաթը Սէնիյէնին խարիճի-էէ նազբը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան պէյան իտիլմիշ տիր։

«Իշթէ պանա իրատ օլընան սիւալա վէրէճէյիմ ճէվապ պունտան իպարէթի տիր։ Շունը տա պէյան իթմէլիյիմ քի՝ 1802 ահնամէսինին թիճարէթէ վէ բօլիթիգայա այիտ չէրաիթինի լազգ իթտիկիմիզ հալտէ, մէճճուլ պիր հալ մուվաճէճէսինտէ պուլընբրդը։ Թիւրքիատա ալէյ ումում էճնէպի մէմալիքինտէն կէլէն էմթաա հագդընտա մէրի տտտ իտիլմէք իւզէրէ պիր ռռ-ռռ-ռ Բ-ռէջ-թանզիմ իտիլմիշ տէյիլ տիր։ էն միւսաիտ տէվլէթ չարթը յլա տախի չիմտիքի Թարիֆալարտան՝ անճագ գօմչու տէվլէթլէրէն ադտ իթտիքլերի մուգավէլէլերին միւտտէթինին խիթամընա գատար իսթիֆատ իտէպիլիբիզ։ պունդարընն էն սօնը տա Բսրթուկալ հիւքիւմէթինին ադտ իթտիկի մուգավէլէ տիր։

«Բարլամէնթօ՝ իսթէտիկի զէվան՝ Ֆրանսանընն՝ էն միւսաիտ չէրաիթէ նալիլ օլան տէվլէթի չարթընտան խթիֆա իթմէսինի գարարլաշտրբապիլիր։ ֆագաթ պէօրէ պիր շէյ եաբամամաը ագլ ու պասիրէթէ մուվաֆրգ օլուր իթիդատընտարմ։ զիրա պու եօլտա պիր գարար Շարդտա ուզուն միւտտէթ միւմթազ պիր սուրէթտէ իհրազ էյլէտիկիմիզ վազիյէթտէն սարքը նազար իթմէք հիւքմինտէ տիր։

«Հէր հալտէ պէն պէօրէ պիր գարարը թասվիպ իթմէմէք ադմինտէ պուլընբյօրբմ։ Մէճլիսը Ա.յանընն՝ Ֆրանսանընն մէնաֆիինի էյրիճէ նազարը տիգգաթա ալմասընը ըէճա ի տէրիմ։ պու սուրէթլէ հարէքէթ իտիլմիկի հալտէ, տէրմէյան իթտիկիմ միւթալէաթընն թասվիպ իտիլէճէկինէ էմինիմ։ (Էքսէր ֆրգալար թարաֆընտան թահսին էմարէլէրիս)

Մ. Սբիւլէրին պու նութգը իրատ իտիլմէսի իւզէրինէ՝ ադտատան Մ. Լագօվզ՝ Մ. տիւ Գարէյլ թարաֆընտան իրատ օլընան սիւալըն էՌԷդռռը էռռէ (հռրռդռռռ) հալինէ վազրը թալէպ իթտիկի ճիհէթլէ՝ պաչ վէքիլ Մ. Թիրար մէճլիս թարաֆընտան իրատ օլընաճագ հէր սիւալա ճէվապ վէրմէկէ հազրը օլտրը ղընը պէյան իթմիշ տիր։» Պունդն իւզէրինէ՝ հէվան մէսէլէնին միւզաքէրէսինէ պաչլանմասը թահսիրը գարարա ալընմադ՝ Մ. Լագօվզին մուվաֆագաթը իւզէրինէ ադտատան Մ. Կրիֆ քէլամա ադազ էյլէմիշ տիր։

Միւսիալէյհ՝ պիր ահնամէսինին միւտտէթի խիթամ պուլմասը իւզէրինէ՝ տահա էսկի պիր ահնամէսինին մէվգրի իճրայէ վազ իտիլմէսի ճալիզ օլմատըգընը պէյան իտէրէք՝ քէնտի զանընճա՝ 1802 ահնամէսինին հիչ պիր էհէմմիյէթի գալմատըգընը իթեան իթմիշ տիր։

Մ. Կրին տէմիշ տիր քի՝

«Էկէր գապինէթօ՝ Պապը Ալի իլէ Բարլամէնթօնընն գապալ իտէպիլէճէկի պիր մուգավէլէնամէ ադտ իտէպիլիր իսէ՝ ադտ իտտուպ պէրաի թաստիգ պուրայա կէմիրսինի։ չիմտի Պապը Ալի իլէ «էն միւսաիտ չարթա մաղհար օլան տէվլէթ» էսասը իւզէրինէ պիր իթթիֆաք հասալ իտիլտիկի պէյան օլընըյօր։ պու տա էէնի պիր մուգավէլէ հիւքմինտէ տիր։ պինաէն ալէյհ՝ պուրատա միւզաքէրէ իտիլիպ՝ պիր գարար վէրիլմէլի տիր։ պէն 1861 ահնամէսինին միւտտէթի խիթամ պուլմասը իւզէրինէ՝ Ֆրանսատա Օսմանը էմթաասը հագդընտա՝ ռռռռ Բ-ռէջ- ահքեամընը մէվգրի իճրայէ գօնըլմասընը թալէպ իտէլիմ։»

Մ. Թիրար (պաչ վէքիլ)։— Սէօզէ պաչլատըգըմ սբրատա՝ էվվէլ պէ էվվէլ մաղսէտիմմն՝ հէմրէ ֆիդիմ՝ խարիճիյէ նազբը թարաֆընտան սէօլէէնէն սէօզլերէ իշթիրաքը պէյան իթմէք, հէմ տէ պու մէսէլէ հագդընտա պաղը չախսի միւթալէալար աէրմէյէան էյլէմէք սլարդընը սէօլէէմէկէ լիւզում կէօրիւրիւմ։

«1838, վէ 1856, վէ 1861 սէնէլէրինտէ ադտ օլընան ահնամէլէրին 1802 ահնամէսինէ իլավէթէն ադտ իտիլմիշ օլտրգլարը, վէ պինաէն ալէյհ՝ մէգքիւր 1802 ահնամէսինին ահքեամը պաղը գալտրը ումումէն թաստիգ օյրնմըշ տրը։

«Պու հալէ կէօրէ՝ 1838, վէ 56, վէ 61 ահնամէլէրինին միւտտէթլէրի խիթամ պուլմասը իւզէրինէ՝ մէյտանտա 1802 ահնամէսի գալմըշ տրը։ գապինէթօ պու ահնամէնին ահքեամը յլա իբթիֆա էյլէմէկի միւնասիպ կէօրտիւ։

«1802 ահնամէսի տայմա պիր մանէատա թէագդը իտիլմիշ տիր։ պու մանէա՝ էշեանդ դրյմէթի իւզէրինէ պիր թաարիֆա թանզիմինտէն, վէ 100տէ 8 ըէսմ վէրէճէք էմմաանընն էսամիսինի հավի պիր լիսթա եապ մադտան իպարէթ տիր։ 1861 սէնէ սինտէ պիր ահնամէ թանզիմ օլընմըշ տրը։ պու ահնամէնին քէնտի սինտէն էվվէլքի ահնամէլէր ահքեամընը իթալ իթմէմէքինի անլամադ իշին՝ անճագ պիրինճի մատտէսինի օգուտաց քեամիի տիր։ (Սաղ թարաֆընտան շիքեայէթլէր։)

«Շիմտի տարլ մատտէյէ էէլէրիմ։ պիզէ «էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան տէվլէթ» հագդընը վ։ մէքտէ օլան պու մատտէնին մէրիյէթը ահքեամընը թալէպ իթմէք մէնաֆիինիզէ մուվաֆրգ մը իտի։— Էվվէթ, միւսիւլէր, մէնաֆիինիզ պունա լիւզում կէօսթէրիյօր իտի։ էկէր պու սուրէթլէ հարէքէթ իթմիշ օլմասա իտիք, Ֆրանսանընն մէնաֆիինի բայտալ իթմիշ օլաճագ իտիք։ (Սօլտա «բէք ալէա» «բէք ալէա» սէտարլրը)։ Իչ եիզ սէնէյի միւթեճավուզ պիր միւտտէթ գարքընտա Շարդ սուլարընտա Էվրօբա տէվլէթլէրինտէն եալընըզ Ֆրանսանընն պայրաղը թէմէվվիւճ իթմիշ տիր։ սօնրալարը Պապը Ալի պաչդա տէվլէթլերէ տէ պիզիմ նալլ օլտրղըմզ հուզուգա միւսավի հուզուգ իթմա էյլէտի։ Շիմտի էն միւսաիտ տէվլէթ չարթընտան խթիֆատէ իթմէզ իսէք նէ՞ օլաճագ տրը պիլիրը միսինիզ։—պաչդա տէվլէթլերէ միւսավի միւսատաթա նալլ օլմագ չէօլէ տուրսուն, պիլաբիս Շարդտա նուֆուզըմըզ քեամիլէն զալլ օլաճագ տրը։

«Էկէր «էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան տէվլէթ» չարթընը գապուլ իթմէզ իսէք, իսթիզպալ պիլիրիւն պիլիրիւն մէճճուլ տրը։ զիրա Թիւրքիատա ումում պիր թարիֆա մէվճուտ օլմալը, պիր թագըմ խուսուսի թարիֆալար վար տրը։

«Շիմտի հիւքիւմէթը Սէնիյէ Ալէմանիա իլէ պիր թիճարէթ ահնամէսի ադտ իթտիկի կիպի, Ինկիլթէրրա իլէ Մբսբը արասընտա տա պիր մուգավէլէնամէ ադտ իտիլմիշ տիր։ պինաէն ալէյհ՝ էկէր «էն միւսաիտ չէրաիթէ մաղհար օլան տէվլէթ» չարթընն Գէսխ իտիլիր իսէ՝ Ֆրանսա էմթաասընա նէ սուրէթլէ մուամէլէ իտիլէճէկի հագդընը Գապը Ալիտէն իլդահաթ ալմատրգ։ Պու հալտէ՝ Ֆրանսա թէպասընընն մէնաֆիինի միւտաֆաա էյլէմէկի վազիֆէ ատտ իտէրէք, 1802 ահնամէսինի նէ՞ մանէա իլէ թէլագդը էյլէտիկիմիզի Գապը Ալիյէ պիլտիրտիք, վէ անտէն թէմամբյլա չայանը մէճՌունիյէթ պիր ճէվապ ալտրգ։

«Մէսէլէէնին պու սուրէթլէ հալլինտէ Ֆրանսա մէնաֆիինճէ հիչ պիր մահզուր եօգ տրը։ էկէր պէօլէ հարէքէթի իթմէսէ իտիք Ալէմանիա իլէ Ինկիլթէրա պիզիմ մէվգրմըզը իշղալ իտէճէքլէր իտի։ Պու հարէքէթիմիզ հիչ պիր մէսուլիյէթէ վէ թէհլիքէյէ տէ պարա օլմայօր (սէտարլ)։ Բարլամէնթօ հէր նէ զէվան 1802 ահնամէսինին 9ընճը մատտէսինէ վէրիլէն մանէանընն իպգա իտիլմէմէսինի արդու իտէր իսէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ եէնի պիր ահնամէ ադտընա հազրը պուլընաճագ տրը։

Մ. ժէրի Լէկրան։—Իշթէ մէսէլէ պու նօգթատա տրը։

Մ. Ռուսէ։—Էկէր պու ահնամէ իլէ էյիմիզ այաղրմրզ պպղանմըշ իսէ, անտէն խթէտիկիմիզ զէվան նա՞ըլ վաղ կէչէպիլիրիզ։

Պարօն տը Լաբէնթի—Թիւրքիա իլէ եէնի պիր մուգավէլէ ադտինտէն էվվէլ էլպէթթէ պիզիմ ֆիքրը ու միւթալէաբզդ խթիմզաճ իտիլէճէք տիր։ պիզ տէ ֆիքրիմիզի պիլտիրէճէյիզ։

Մ. Թիրար։— Հէր հալտէ, պու պապտէ պիր գարար իթտաընա տէկին՝ պիզէ ֆէվգելատէ զալրը միւսաիտ պուլընաճաղը մուհագդագ օլան պիր թարիֆայա թապի օլմամաղա զալրէթի իթմէք լազըմ իտի։ պիզ տէ պէօլէ եաբտրգ։ չիմտիքի ուսուլ իլէ Ալէմանիա վէ Ինկիլթէրրա ահնամէլէրինէ միւսավի չէրաիթէ նալլ օլըյօրբզ։ չէրաիթի մէճհուլ պիր թարիֆատան գուրթուլույօրբզ։ զանն իտէրսէմ պունտան տօլայը մէճհուն օլմազլըզընընը լազըմ կէլիր։

«Պու միւպահասանընն ալթընտա պաչդա պիր մէսէլէ վար տրը քի՝ քէմմմ իտիլիյօր։ Պու մէսէլէ՝ Թիւրքիա գուրու իւզիմէլէրինին Ֆրանսայա իտխալի մէսէլէսի տիր։ Պաղ սահիպլէրի՝ գուրու իւզիմտէն չարապ իմալի ալէհինէ հիւքիւմէթին հիմայէսինի թալէպ իտէյօրլար։ թէֆէրրուաթա կիրիշմէքտիզին պէյան իտէպիլիբիմ քի՝ գապինէթօ՝ տախիլի նիզամաթը թաատիլ վէ ըսլահը իլէ՝ Ֆրանսրդ պաղ սահիպլէրինին

ԳԸՉԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻԻԷԼԻՏԻ

ԳԱԶԱՂԻՆ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԼԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՑԻԳԻԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Բասգալ՝ աղբը պիր թավր իլէ։— Ժագ, տօսթըմ Ժագ, սագբն հա՛... սէն պէնի տիւշարը էնտիչէ իտխյօրսընը։... Պիր աղ էվվէլ էյիւէչիյօրսընը կիպի կէօրիւնէյօր իտին, չիմտի իսէ եէնիտէն իւզնիւք իթտին։... Սէն էլան միւպթէլաի աչգ ու սէվտա պուլընըյօրսընը։... Պէնիմ տէ սէնինլէ այնը եօլտան կիթտիկիմի տէրիսաթը էթ։ իքիմիզին տէ սօնընա գատար պիրլիքտէ եիւրիւմէկէ եէմին իթմիշ օլտրղըմզը, վէ պէնիմ սանա «-Ժագ, եալընըզ սէն սահիպ տէյիլսին-» տիմէյէ հագգըմ օլտրղընը իսթրընա կէթիր։

Ժագ։— Պունդարը ասլա ունութմայաճաղըմ։— տէտիրի սբրատա, Անժէլ՝ Ժագընն օտասընա կիրիպ, իքի արգատաչընն միւքեալէմէսի միւնգաթի օլտու։

50

Սախթէ տօգթօր Թօմբսընընն եաբմա թէյզէ գըզը Անժէլ՝ Բասգալընն ավտթինի խապէր ալարագ, նէ եաբըպ եաբմատըգընը անլամագ իշիւն գօչուպ կէլմիշ իտի։

Իքի արգասաչլար՝ մէրգումէյի մաճէրատան խապէրտար իթտիլէր։

Պատէհու էօքսիւզ գըզընն օտասընտա միւթէվէֆա գօնթ տը Թօնէրիէօնին միտալեասընը արամագ վէ իւզէրինտէքի եազըլարը հարֆիկէն իշարէթ ալմագ մէրիյէթինի մէրգումէ գարբյա թէվտի էյլէտիլէր։

Անժէլ՝ ալտրընը խապէրլէրէ պիթթապ ըզհարը թէճաճիպ իթտիքտէն սօնրա։— Մատամ քի Մարթ պու միտալեայը իւզէրինտէ թաչըմայօր, ճաճապա նէ՞ըյէ գօյմուշ ատրսինիզ։

Բասգալ։— Քէնտի ճէվահիր չէքմէճէսինտէ օլմալը տըր։

Անժէլ։— Պու չէքմէճէնին անախթարընը եանընտան հիչ այըրմազ։...

Բասգալ։— Պունտան անլաչըլըր քի, իշինտէ զիգըյմէթ, քէնտինինճէ պէօյիւճէք գըյմէթի օլան պիր շէյ վար տրը։... Պիր ուսթալըգ եարբպ մէգքիւր անախթարը էլէ կէչիրմէք՝ սէնին իշին տիր։...

Անժէլ։— Սիզ գասամէթ իթմէյինիզ։... էլիմտէն կէլտիկի գատար չալըշաճաղըմ։

Բասգալ։— Պագ քի պիր ան էվվէլ իշի պէճէրսին։...

Անժէլ։— Հէր հալտէ պիր վէսիլէ պուլմաղա սայ իտէճէյիմ։...

* *

Անժէլ՝ հէր նէ գատար չօգ ղայրէթ իտիյօր իտի իսէ տէ, իքի կիւն կէչմէշ վէ հէնուզ Մարթընն չէքմէճէսինի արաչթըրմաղա պիր եօլ պուլմամըշ իտի։

Սախթէ տօգթօր Թօմբսը՝ հէր վագթքի կիպի խասթալարընը մուայնէ իթմիշ իտի իսէ տէ, զամմ վէ թասալը կէօրիւնիւպ, քէնտի ախրէթլիք գըզըյլա պիրբէք աղ լագըրտը իթմէքտէ, վէ մէրգումէ գըզ իսէ հէր վագթլրգ օլմայան պու սիքիթրն թահթընտա աղբը պիր հէյ պուլընտըղընը ֆարզ ու գըյաս իլէ, մէրգումէ տօգթօրը պու հալտէ կէօրսիկինէ իսթիղրապ վէ էնտիչէ իթմէքտէ իտի։

Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս՝ տօգթօրա վիզիթա վէրմէք պէհանէսիյէ Մարթը կէօրմէք իչիւն, վալիտսինէ խապէր վէրմէքսիզին տօգթօրընն էվինէ կիթմիշ իտի։

Անժէլ՝ Ֆէնտինէ տիւշիւրիպ պիր գաչ տագիգա մէրգումէ տէլիգանը իլէ եաբա եալընըզ գօնուշմըշ, վէ պու միւքեալէմէտէն՝ կէնճ գօնթընն էօքսիւզ գըզա օլան աչգ ու ալէագասը չօղալմագտա օլտրը անլաշըլմըշ իտի։

Անժէլ՝ Ժագա։— Պու սատտիլ տէլիգանլըը իսթէտիկիմզ թարաֆա սալտրմագ իչիւն պիր իշարէթ պիլէ էվէրէճէք տիր։...

Ժագ։— Հէնուզ վագթը տէյիլ տիր։...—տէտի։

Սախթէ տօգթօրընն հալ ու թավր վէ թապիթը տայմա թէպէտտիւլ իտէր իտի։

Մէրգումէ՝ օ անէ գատար մանիաբրա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէյիպ անլէրի պասըպ կէչէրէք տօղրուճա քէնտի հէտէֆ ու մագսէտինէ տօղրու եիւրիւր իքէն, չիմտի միւթէրէտտիւտ վէ գարարընը պիր հալ ու թավր քէսպ իտիյօր իտի։

Միւսթէէլա օլտրընը չիտտէթը աչգ ու սէվտա՝ քէնտիսինի պիմէճալ պիր հալէ տիւշար իտիյօր, մէթանէթ վէ ազմը գավիսինի թէմամընը ղայպ իթտիրիյօր իտի։

Կէճէլէրինի տէհշէթի պիր սուրէթտէ իտրար իտիյօր իտի։

Սաաթլարճա ույգուսը կէօթիւրմէյիպ, անճագ էկէր պագէն բէք եօրգուն օլարագ ույգուսը կէօթիւրսէ վէ աղըր պիր ույգույա տալսա պիլէ, մէնհուս բույալար քէնտիսինի տայմա բահաթսըզ իթմէքտէ, վէ պու բույալարընտա տայմա Մարթ իլէ Բօլ Ֆրօմանթալընն էլ էլէ վէրէրէք վէ եէքտիկէրինին կէօզլերի իչինէ պագարագ պիրպիրինէ կիւլիմսէտիքլերինի կէօրմէքտէ իտի։

Պիր սապակ ծագ՝ պէօյլէ գօրգունճ վէ ուզուն պիր բույա կէօրտիւքտէն սօնդրա, պաչը վէ պէյնի աթէչէր իչինտէ վէ սինիրլերի հատտէն զնյատէ կէրկին վէ գալպի պիր հիտտէթ ու զաղապլա գապարմըզ օլտրընը հալտէ եաթաղընտան գալգտը, վէ Անժէլ իլէ Բասգալա խապէր իտուպ, քէնտի իշ օտասընա կէլմէլէրինի բէճա իթտի։

Իքիսի պիրտէն գօչուպ կէլտիլէր։

Ժագ՝ Անժէլէ խիթապէն։— Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս պուրայա պիր տահա նէ՞ վագթ կէլէճէք տիր։

Անժէլ։— Իհթիմալ պու կիւն կէլիր։

Ժագ։— Իշ կէօրէճէք վագթ կէլմիշ։... Արթըգ իշլերի ուզուն ուզամատիյէ սիրիւնճէմէյէ պրագամաղա գարար վէրմիշիմ տիր։ Պու տատտըզ տէլիգանընը՝ Բրթի Գասթէլէ կիթմէլի տիր։

Բասգալ։— Եաչա՛... սէնի եէնիտէն պուլույօրըմ։... Ալիմ Ալլահ պէնի տուշարը էնտիչէ իտիյօր իտին։...

Անժէլ։— Տէլիգանը գօնթընն գուլաղընտան աչաղա պիր սէօզ սէօյլէսէմ էլ վէրիր։... Մէրգումը պէն քէնտիմ սիզէ կէթիրմէյի տէրէօհտէ իտէրիմ։... Պանա սէրհիյէթը թամամէ վէրիրմիսինիզ։

Ժագ։— Շիւպհէ՞ մի վար։

Անժէլ։— Լաքին պու ագչամ վուգու պուլապիլիր պիր շէյի նէ՞շիւն եարընա թէէխիր իտէլիմ։

Ժագ։— Ֆապիէն տը Շաթըլիւքս իլէ պուլուչմաղա պիր գարար վէրմէք իչիւն վագթ լազըմ տըր։

(Տեվ-գ)

մէջրու օլան շիքեայթերնրն էօնիւնի ալմաղա չալըշաճագ տըր։ Մուգատ տէմա Մ. Կրիֆին Թէքլիֆի իլէ նէչը օլշան Նիզամնամէնին մէվգիի թաթպիգէ վաղընտա պիր չօկ միւշքիլաթա թէսատիւֆ խորմիշ տիր։ Պու Նիզամնամէնին տահա միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ մէրիյէթը ահքեամը իշիւն թէտապիրը լազըմէյի միւզաքէրէ խիլօրը։ Իճրասընը թէսավվուր իթտիկիմիզ խլա հաթրն՝ հէր քէսի մէմնուն իտէճէկինի իւմիտ իտէրիզ։

«Ֆրանսաճա հըմայէսի լազըմ կէլէն մէնաֆի տահիլէն պու եօլտա թէտապիր իլէ թէէմին օլընաճագ ի-քէն, Շարդտա ասլարատան պէրու ինրազ իթտիկիմիզ միւմթազ վազի յէթին բաղիպլէրիմիզե միւսավի պիր տերեճէյե կէմիշ օլան շիմտիքի հալինտէն նիշիւն վազ կէյճեճկիմիզի սիւվալէ չայան կէօրիւրիմ։ (Բէք է-յի, բէք էյի, սէտալարը։)

Մ. Լագօվա։— Էսկի պիր ահանամէնին պու սուրէթլէ ճանլանտըրըլմասը թարաֆտարը տէյլիմ։ Թիւրքիա իլէ եէնի պիր ահանամէ ագտրընը արզու իտէրիմ։ Ֆագաթ պունըն չերաթի՝ 1892 սէնէսինտէ Ալէքսանիա իլէ ճէրէյ իտէճէք օլան միւզաքէրաթտա սէրպէսթիի հարէքէթիզե մանի օլմամալը տըր։

Մ. Կրիֆ։—Սէրպէսթիի հարէքէթիզին մուհաֆազատը անճագ հիչ պիր թարաֆ իլէ ահանամէ ագտիմէմէք սայէսինտէ միմքին տիր։ Մէսէլէ պու նօզթատա տըր։ Սէրպէս թիի հարէքէթիզի մուհաֆազատ իտէպիրմէք իչին Եունան իլէ ագտ օլընան ահանամէյի ըէտտտ էյլէտիք։ Չիմտի էլիմիզի պաղլամագ իսթէր միկզ։

Սէյլէր։— Խա՛ր։ խա՛ր։

Մ. Կրիֆ։— Պու մէսէլէ գուրու իւզիւմ մէսէլէսի տէյլիլ տիր։ Ֆրանսանըն մէնաֆիի հայաթիյսի վէ Բարլամէնթօնրն հուդուգը մէսէլէսի տիր։

Պունըն իւզերինէ Մ. Թիրար՝ սէճլիսինին գապինէթօ թարաֆընտան վէրիլէն իլզահաթ իլէ իքթիֆա իթմէսինի թալեպ իթմիշ տիր։ Պու թալեպ 117 ըէյէ գարշը 129 ըէյ իլէ ըէտտ օլընարզընտան, Մ. Թիրար իլէ Մ. Սբիւլէր մէճլիստէն չըգմըշլար տըր։

Ազատան պիր գաչը՝ միշարեէյ հիմայը ալզգօյմագ իսթէմիշէր ի սէ տէ, Մ. Թիրար մուվաֆագաթ իթմէյիպ «խայր, խայր, պու գատարը քեաֆի տիր, ալթըգ օսան տրմտէմիշ տիր։

ՊատհՀու Մ. Պէրանժէ իլէ Մ. Սէպին թարաֆընտան ամիտէքի թէքլիֆ տէրմէյան օլընարագ, 75 ըէյէ գարշը 153 ըէյ իլէ գապուլ օլունմըշ տըր։

«Մէճլիսը այան՝ հիւքիմէթի, Պապը Ալի իլէ Ֆրանսանըն չիմտի ճարի օլան մուահէտէլէրինին միւտտեթի խիթամ պուլտըղը զամանա գատար միւթեպէր օլմագ իւզրէ պիր սուրէթը իթիլաֆիյէ ազընա տավէթ իտէր։»

Իշթէ Թիրար գապինէթօսընն տիւշմէսինին սէպէպի պու միւպահասա օլմուշ տըր։ Իլերիտէ պու միհրիմմ մէսէլէ հագգընտա սուրէթը մախսուսէտ պէյանը միւթալէա իտէճէյիզ։

ՄՈՒՍԱ ՊԷՅ

(Ցիւրէ Նէրսէսիդրէ Դէնրէյէ ԻՏՏԱԱ ՆԱՄԷ սուրէրինին գէվմը գըր։)

Իշպու թալեպ իւզերինէ շուհուրը մէրգումէնին իսթինթագլարը իճրա գըլընարագ, օլ պապտէ թանզիմ իտիլէն իքինճի իսթինթագնամէտէ մաղպուլ վէ մուհարրէր օլտուղը վէճհէյէ, պունլարատան Յովսէփ՝ Մանուկ իլէ պէրապէր կիւն տօղտուղը վագթ Պիթլիստէն չըգտըղընը, վէ մահալը վագաանրն քէօղէրինէ 3 սաաթ մէսաֆէտէ օլտըղընը, վէ եօլտա եիւքսէք վէ թաշլըգ վէ չալըլըգ օլան պիր մահալէ իսթիքա իլէ քէրվանրն սօյուլտըղընը կէօրտիւքլէրինի, վէ Ալի աղա եօլ մասրաֆլարընը վէրիպ Սթամպօլա կէթիրտիկի կիպի, պուրատա տախի էմրը իաչէլէրինէ պագմագտա օլտըղընը սէօյլէմիշ տիր։ Մէրգումմ՝ էվվէլա Պիթլիստէն սաաթ 2տէ չըգտըղընը սէօյլէմիշ իքէն, շու իֆատէսինտէ կիւն տօղտուղը վագթ չըգտըղարընը տէրմէյան իմմէսի՝ իֆատէի սապգասընը թէքզիպ իմմէքլէ պէրապէր, մէրգումէնը՝ քէօյլերինին մահալը ապ չամ էղանը քէօյլերինտէն չըգտըղարընը սէօյլեմէ իքէն, պէյան իտէմէյիպ պու 3 սաաթ մէսաֆէտէ նազարէն, տիկէր չահիտ ճիհանկիր վէ Ալիքսանրն ապ չամ էղանը քէօյլերինտէն չըգըպ քէրվանրն սօյուլտըղընը կէօրմէյերի մուհալ օլուպ, չունքի ագչամ էղանը գարիյէլերինտէն չըգըլտըղը թագտիրտէ սաաթ 3տէ մահալը վագաայա վարըլապի լէճէկի, վէ չու հալտէ ագչամ էղանը սօյուլան քէրվանը կէօրմէյէճէքլէրի տէրքեաբ իտուկինտէն, մէրգուման Ալիքսան վէ ճիհանկիրին չահատէթը վագըալարընտա քիզպլէրի թէղահիւր իտէյօր, վէ էշխասը մէրգումէտէն Մանուկ տախի Պիթլիստէն կէլիր իքէն, եօլտա չուգուր պիր մահալէ իսթիքա իտէրէք քէրվանրն սօյուլտըղընը կէօրտիւքլէրինի, վէ 15 կիւն սօնրա Ալի աղայա Մուչտա թէսատիֆլէ չահատէթ իտէճէկինի սէօյլէտիկինի պէյան իտուպ, Յովսէփին վագաալը եիւքսէք մահալտէն կէօրտիւք տէմէսինի միւքէղդիպ վէ Ալի աղայը պիր հաֆթա սօնրա Մուչտա կէօրտիւկինէ տաիր սէպպ իտուն իֆատէսինէ միւպային իֆատէտէ պուլունմուշ տըր։

Մէրգումանտան Ալիքսան տախի՝ քէօյլերինտէն չըգտրլարընտա կիւնէշ պտմասընա 2 սաաթ օլուպ, մահալը վագաայա վարընճայա գատար կիւնէշ պտթտրղընը, վէ Ալի աղանրն քէնտիսիլէ Յովսէփ վէ Մանուկ վէ ճիհանկիրի լիճճիլու չահատէ Սթամպօլա կէթիրտիկինի պէյան իտուպ, սէպպ իտէն իֆատէսինտէ իսէ, կիւնէշ պաթտրղը սըրատա քէօյլերինտէն չըգտրլարընը սէօյլեմէսիլէ պունրն տախի իչպու իֆատէսի՝ իֆատէի սապգասընը միւքեղզիպ վէ տիկէրլէրինին իֆատէլէրինէ միւպային, վէ մէրգումունտան ճիհանկիր տախի՝ պուղտայ ալմագ իւզրէ քէօյլերինտէն չըգտըղարընը պէյան իտէյօր իսէ տէ, Զուգուր նահիյէսի 20-30 բարէ գուրայը հավի օլմաղլա, պունլարատան հանկըսը նա կիտէճէքլէրինի թալին վէ պէյան իմմէյէրէք նէրէտտ պուղտայ պուլընը իսէ օլատան ալաճագլարընը սէօյլեմիշ, հալ պու քի ագչամ իւզերի քէօյլերինտէն չըգըպ տա 20—30 բարէ գուրանրն տօլաչրլամայաճաղը տէրքեաբ պուլընմըշ օլմասը տէլալէթիլէ, իֆատէի մէսրուտէնին սրհհէթէ մաղրուն օլմատըղը նիւմայան օլույօր։

Պալէատէ թաֆսիլ վէ իյզահ օլունտրղը վէճհէլէ, միւտաաիի չախսի Ալի աղանրն չահիտ օլարագ մահալինտէն կէմիրտիկի վէ պուրատա օլուպ իրատ իմմիկի էշխասը մէրգումէնին իֆատաթը վագըալարընտա եէքտիկէրինին սէօյլերինի թէքզիպ իտէր սուրէթտէ էնվաի միւպայէնէթ վէ թէնազուզ հասրլ օլմաղլա պէրապէր, միւտտաիի չախսի Ալի աղանրն տախի չահիտ Մանուկը Մուչտա վէ Յովսէփի քէօրիւտէ կէօրիւպ քէրվանրն սօյուլտըղընը կէօրտիւքլէրինի վէ չահատէթի իտէճէքլէրինի օրատա ըէնտիսինէ պէյան իմմիշ օլտուգլարընը սէօյլէտիկի հալտէ, Յովսէփ՝ վագաա կէօճէնի քէօյլերինէ ավտեթլերինտէ, էնտաի ըահտէ Ալի աղա էօնլերինէ չըգարագ «կէօրտիւնիւզ մի, քէրվանը օյտուլարը» տէմէսի իւզերինէ կէօրտիքլերինի վէ չահատէթ իտէճէքլերինի սէօյլեմլերինէ մէպնի, պիլախէրէ գարիյէլերինէ կէլիպ Մանուկ իլէ պէրապէր Սթամպօլա կէթիրտիկինի սէօյլեմէսի, վէ Ալի աղանրն Մուսա պէյ վէ ավէնէսինի թանընըլգ պիլտիկի հալտէ, մահալինճէ Մուսա պէյ ալէյհինտէ պիր կէօնա իտտտատա պուլընմայըպ քէրվանը Բամազանրն ճինճի կիւնիւ ղարէթ օլունարզընը, վէ սօյանլարընն մէճհուլ իւլ իսմ ատտվար օլտուղընը, վէ պիր կէօնա տէլիլ վէ էմարէ իրատ իտէմէյէճէկինի սէօյլեմիշ իքէն, մուահիտէրէն Սթամպօլա կէլիպ Մուսա պէյ ալէյհինէ իգամէի տավա իմմէսի վէ քէնտի ուշագլարը քէրվանընտա պէրապէր վէ հիրը ղասպ ու ղարէթտէ հալրը օլարգլարը հալտէ անլէրի մահալինճէ վէ պուրատա իչհատ իմմէյիպ տէ չահիտ օլմագ իւզրէ իֆատաթը միւպայէնէսի օլան էշխասը մէրգումէյի կէօսթէրմէսի, վէ պունլարատան էվվէլա Յովսէփի վէ Մանուկը իրատ իտէրէք եալընըզ պունլարը պէրապէր կէթիրտիկինի, վէ մուահիտէրէն ճիհանկիր վէ Ալիքսանը տախի չահիտ օլարագ պէյան վէ պու չահիտլէրատէն Յովսէփ վէ Մանուկ իքիսի պէրապէր կէլտիքլէրինի, վէ Ալիքսանրն Ալի աղա իլէ կի պէրապէր կէլտիկլինի վէ ճիհանկիրը քէնտիսիլէ Ալիքսանրն պէրապէր կէլտիկինի տէրմէյան էյլէմէսի՝ Ալի աղանրն իֆատէսինէ միւպային վէ մուահիտէրէն ճիհանկիր վէ Ալիքսանը տախի չահիտ Մանուկը Մուչտա վէ Յովսէփ վէ Մանուկ իքիսի պէրապէր կէլտիքլէրինի, վէ Ալիքսանրն Ալի աղա իլէ չահատէթ Սթամպօլա կէթիրտիկինի պէյան իտուպ, սէպպ իտէն իֆատէսինտէ իսէ, կիւնէշ պաթտրղը սըրատա քէօյլերինտէն չըգտրլարընը սէօյլեմէ իքէն, պէյան իտէմէյիպ պու 3 չահիտին չահատէթլերինի դանունէն թաալիլ իտէր պիր կէօնա սէպպէր մաղուլ պէյան իտէմէսի կիպի բիւնում օլան տէլիլ վէ պէրահէն իլէ մէրգում Ալի աղանրն Մուսա պէյ հագգընտաքի տավաորընն թանիթաթ վէ իտնատատան իպարէթ, վէ պունէնտէյ մէրգումունն Յովսէփ վէ Մանուկ վէ Ալիքսան վէ ճիհանկիրին Մուսա պէյա լէյհինտէ խիլաֆը վագը չահատէթ իմմիրլէրի՝ բէհինը բիւթպէի սիպպէթ վէ պէտահէթ օլմուշ, վէ պունլարընն նէվ ճիբիմլէրի Գանունը ճէզանրն 207նճի մատտէսինէ մուվաֆգդ ճինայէթի էնվալընտան պուլընմըշ օլմաղլա, մէրճիի մախսուսընճա իյճապը իճրա օլընմագ իւզրէ Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզալէկինին 128ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն գարարնամէ թանզիմի, վէ չու հալտէ Մուսա պէյին հագգընտա տէրմէյան օլընան ֆիիլը ղասպրն մումկինէյ թարաֆընտան իրգա օլընտրղընա տաիր տէլիլ վէ էմարէնին ֆգտանը թէղահիւր էյլէտիկինին, մումկինէյ հինի տախի Ուսուլը Մուհաքէմաթը մէգբիւրէնին 123ինճի մատտէսի մուճիպինճէ մէնը մուհաքէմէսինէ դարար վէրիլմէսի թալեպ վէ իտտտա օլունը։

(Ցէլդ)

ՎԱՂԱՄԵՌԻԿՆ ՏՕԲԹ. ՕՐԱԳԵԱՆ

Քանի մը օր յառաջ՝ լրագիրք գուժեցին Տօքթ. Օրագեանի մահը, մահ մը՝ որ ողբալի է. մահ մը՝ որ ոչ միայն իր տարաբաղդ մայրն եւ քոյրն ի խոր խոցեց, այլ հայոյն բարեկամներ՝ ծանօթներն՝ նոյն իսկ թշուառ եւ տառապեալ բազմաթիւ հիւանդներ։

Այո, մարդկութիւնը աւելի մեծ կորուստ մը ըրաւ յանձին ազնուաշուք Տօքթէօրին քան իւր տարաբաղդ մայրն. վասն զի նորա համար չկար ոչ հարուստ՝ ոչ աղքատ՝ ոչ մեծ՝ ոչ փոքր. նա իրեն բնաբան ունէր Մարդասիրութիւնը եւ Տօքթէօրի մը ատկից աւելի ի՞նչ վեհութիւն կրնայ ըլլալ։

Թէպէտ եւ ինքը Ազգ. Հիւանդանոցի բժիշկ բայց նա կը հասնէր ամեն տեղ, չուներ հանգիստ ոչ գիշեր եւ ոչցերեկ, այլ միայն երբ կերթար Հիւանդանոց իւր սովորութիւնն էր մէկ ժամ հանգիստ ընել. աւա՛ղ, այն օրէն արդէն կ'զգացուէր որ այդ անողոք ախտը քիչ ժամանակէն պիտի ոչնչացնէր զինքը, քանի որ արդէն իւր ճիրաններուն ներքեւ առած էր։

Եւ այդ ժամէ անդին իւր գործն, զրաղմունքն էին միայն իւր հիւանդներն, աշխարհ իւր աչքին ոչինչ էր, նա միայն կաշխատէր որ հանի իւր կարողութեան սահմանէն անդին իսկ. եւ ի՞նչ ընել, մարդու կեանքը որ ի վտանգի է ազատել, եւ քանիներ կան որ դեռ կապրին շնորհիւ իւր խնամոց, ինչպէս կը խոստովանին շատեր՝ նոյն իսկ զինքը եւ իւր տառապանքը ճանչցող ականաւոր բժիշկք։

Մի օր երբ խորհրդակցութեան հրաւիրուած էր մեծանուն բժիշկն Վոեմ. Տիգրան փաշա Փէշտիմալճեան յետիգուլէ, աքանչանօք դիտած էր վաղամեռիկ Տօքթէօրին հանճարն որ ջրալից թոքատապէ տանջուող նոյն հիւանդին դարմանող բժիշկն էր։ Եւ 45 օրի չափ ամենօրեայ այցելութեանց փոխարէն ի՞նչ կստանար, ոչինչ, այլ իւր ջանքը ապաքինեալ բաղմազաւակ հօր մը երախտիքը։

Ուրիշ տեղ մը Ցոյն խեղճ կին մը որ ծննդաբերութեան վտանգաւոր վայրկեաններուն օգնութիւն կը հայցէ դիշերայն՝ հոն է Օրագեան, կը տքնի, աղիւն քրտինք կը մտնայ եւ կուտայ զաւակ մը աշխարհի՝ անվտանգ պահելով հանդերձ եւ զմայրն. եւ ի՞նչ կըստանայ սոյն թշուառ ընտանիքէ. կը հանէ իւր քսակն եւ ոսկի մ'է որ կը ձգէ այն ընտանեաց բնակարանը որ իրենց ամենակարեւոր պէտքերն հոգան։

Ո՜հ, ինչպէս չ'լան այսօր իւր այդպիսի բարիքներն վայելող ընտանիքներ, ի՞նչպէս չզրան կորուստն այն մարդասիրին, որ չէր խնայեր ամեն աշխատութիւն տարբ կարօտեալին։

Ամենուն կեանք կուտար բայց, աւա՛ղ, իրեն չը կրցաւ տալ, եւ արդէն ո՞վ եղաւ այդ ահռելի պատին ճիրաններէն ազատող։

Մի օր երբ իւր հետ Եմիգուլէէ կը վերադառնայինք Եմիգուլէի կայարանը երկու Հայ բեռնակիրք, յանկարծ եկան մեր քով եւ ըսին, Տօքթ. էֆ.իմ մարմնոյս վրայ վերք եւն. եւն. սկսան պատմել իրենց հիւանդութիւնը. անմիջապէս մեր Տօքթէօրն կը հանէ թղթապանակն եւ կը գոյացնէ խեղճ գաւառացի հայն, որուն բաւական չեն պանդխտութեան տառապանքն. կը տառապի նաեւ մարմնոյ վէրքերով, նոցա չնորհակալութեամբ մեկնելէ վերջ, մեր խօսակցութեան նիւթն եղաւ Հայ պանդուխտն. նա ոչ միայն տաղանդաւոր բժիշկ մ'էր, այլ նաեւ հմարիտ Ազգասէր հայ մը, որոյ փափուկ սիրտն կը յուզուէր ներկայ պանդխտութեանց թշուառութեան վրայ եւ առ այս դարման մը լինելու համար ի՞նչ վսե՛մ խորհուրդներ կը յղանար, բայց աւա՛ղ բաղդն զլացաւ հայ պանդխտին այսպիսի հայրերէն մին ունենալ։

Վաղամեռիկն որ մի քանի ամսէ ի վեր Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ ունեցած պաշտօնը անձամբ չէր կրնար վարել (այլ փոխանորդաբար Տէքթէօր Պալեան կը վարէր) գրեթէ ամիս ու կէս առաջ կերթայ Ազգ. Գիւղութեան յարկի այցելութեան. սրտառուչ տեսարա՛ն, պաշտօնէից եւ պատսպարելոց բարանն այս խօսքն է. «Տօքթէօր Օրագեան եկաւ, անշուշտ քիչ օրէն պիտի վերսկսի իւր պաշտօն.» ուրախութեան ժպիտ մը կայ ամենին դէմքին վրայ. խեղճերը չէին գիտեր թէ այդ այցելութիւն վերջինը պիտի լինէր։

Նոյն օր կը տեսնէ Ազգ. Հիւանդանոցի վերաշինութեան տեսուչ Փափազեան Սարգիս էֆ. զոր անցեալ տարի ինքն դարմանեց եւ բժշկեց անյուսալի վիճակէ մը. նորա կըսէ ես ազէկ եմ բայց դու ինձնէ շատ ազէկ ես եւ իրօք այդ խօսքէն գրեթէ ամիս ու կէս վերջն կաւանդէր իւր հոգին Թողով ունայն աշխարհը, կերթար ստանալ իւր վարձքը Ստեղծողէն։

Ո՜վ բարեկամդ իմ, դու որ զմեզ անմոթաթար թողով գացիր յաւիտենականութիւն, ո՜հ, դու մեր սրտերու մէջ անմոռաց ես, դու որ քու կեանքդ անցուցիր Ազգ. Գիւղութեան յարկի ներքեւ, որ գործնական փորձառութեամբ նախանամութենէ քեզ տրուած տաղանդն, հանճարն ընդարձակես մշակես եւ ազգային մարդկութեան բարերար մը ըլլաս. ինչպէս եղաւ անմահն Բեռթիսկան. դու որ նմանիլ կուզէիր նմա եւ պիտի կրնայիր նմանիլ, բայց, աւա՛ղ, ժահը խլեց զքեզ։

Ո՜հ, դու որ բազմաց կեանք կուտայիր դու որ աղքատ հիւանդին ճգնաժամի ատեն անոր մահճին քով կեցած ամեն ճիգ կը թափէիր, զայն ի կեանս վերադարձնելու. աւա՛ղ, քու հանճարեղ պաշտօնակիցներդ քեզ չը կրցան ընել ինչ որ դու կընէիր ուրիշին։

Եթէ յանկարծ դագաղիդ եւ կամ դերեզմանիդ մէջ աչքերդ բացուէին պիտի տեսնէիր՝ այն բազմաթիւ յուզարկաւորներն, որոնց մեծագոյն մասը քու իսկ հանճարովդ կեանք գտած է։

Բայց ինչ օգուտ, մարդկային ճակատագիրն է այս. եւ Գողգոթայի Նահատակն անգամ այդ դառն բաժակէն ազատ չը մնաց։

Բժիշկ՝ բժշկեա զանձն քո, առածը քու վրադ կատարուեցաւ. բայց քու յիշատակդ անմահ պիտի մնայ համայն մարդկութեան եւ մանաւանդ բժշկութեան կենսայիր արուեստիդ մէջ։

Բրէթ Կ. Բաֆաէլեան

1890 փետրուար 28

յիւսկիւտար

ՍՐԱԶԳԵԱՑ ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆՔ

Ո՛րքան սեաւ է ճակատագիրն, քանի՛ ցաւագին է պատրանքն, կը փչէ հովն ու կիյնայ կայնին, կը փչէ խորչակն ու ծաղկունք կը խամրին, պայծառ է երկինք, եւ ահա պահ մի վերջ մառայլ ամպերով աքօղուած է այն. այսպէս է նաեւ կեանքն, ասա՛ պի նման կ'անհետի, երբազի նման կը խուսափի։ Մարդիկ կերթան գուն դագունդ, կերթան ու կերթան, իբրեւ տրտաքին պանդուխտներ, հանգրուանէ հանգրուան, քաղաքէ քաղաք, սարեր, ձորեր, հովիտներ կանցնին, տաժանելի ուղեւորութիւն մի կընեն, կերթան, ու կը դատարկանան տուներ, ամայի կը դառնան փողոցներ քաղաքաց ու գիւղորէից։ լուռ են հրապարակք, լուռ են սրտեր, եռանդգին կաղերսեն հէգ մահկանացուք, ծուռեր դրած փուղն ու աւազին վերայ, կը պաղատին որ վայելեն կեանքն, տեսնեն գարուններ, բերկրին ու խընթան։ Ո՜չ, պէտք է գնալ յառաջ, մինչեւ որ սպառի այս ճամբան, մինչեւ որ լեցուի մահուան անդունդն։ Եւ սակայն, աւա՛ղ, չի լեցուիր այն խորունկ փոսն, լեցուցէ՛ք այն անդունդին մէջ երկնից աստղերն, եւ թող մեզ մնան հոգիք մեր սիրելեաց, ի՞նչ փոյթ թէ յայնժամ մթին գիշերներ պիտի ունենանք, սիրոյ ջահերն կը վառենք, գիրար կը տեսնենք, գիրար կը համբենք, եւ երբ ոչ սք մենէ պակաս գանենք, կուրախանանք. այո՛, պիտի սարսափի նաւատին չտեսնելով բեւեռային աստղն, ի՞նչ փոյթ, մօտ է նաւահանգիստն, եւ թող ապաստանի անդ. պիտի խայտայ ոճրագործն, մութին մէջ դաւեր պատրաստելով, սակայն արդարութեան սրբոյն ներքեւ պիտի դալկանայ։ Բայց, ո՜հ, մտաց զառանցանքը են այս խօսքեր, անողոքելի մահն կը ծաղրէ մեր տկարութիւն, եւ ո՜չ տխուր ճանապարհորդն կը լսէ մեր ողբերն ու աղերսանք, հանդարտ է նա այլ եւս։ Կենաց պատերազմի քաջամարտիկներէն էր, եւ երանի՜ անոր, այն քաջին որ իւր սրտին վերայ ընդունած վէրքն պատուանշան մը կը համարի, նա կինայ, բայց դիւցազնի մը պէս։ կը փակէ աչքերն, բայց հրեշտակի մը պէս։

Երբ արդեօք երկինք մեր արցունքի ծիածաններուն մէջէն պիտի ձգէ հաշտութեան աղեղն, մինչեւ երբ պիտի աղօթենք յիշատակներու համար, պիտի մորմոքինք սիրելեաց համար, պիտի հառաչենք հոյակապ շիրիմներու կամ նորաղէզ հողակոյտներու առջեւ։ Բա՛ւ է մահու վրէժխնդրութիւնն, Թող չլինի աշխարհ յետ այսորիկ մահուան աւար, ծանր է այն հարուածն, գթութի՛ւն, մեր ողբոց եւ արտասուաց։ Դեռ երէկ յերկինս թռաւ սիրասուն մանկիկ մի, եւ ահա այսօր սեւ բաղուն կը միացնէ զմեզ դագաղի մը շուրջն։ Դեռ Հրանտ Պալեանի սեաւ հողակոյտն հարթ հաւասար չէ եղած, եւ ահա Փառնակ Փիւսկիւլեանի դառնաղէտ կորուստն նոր դժբախտութեան մը մէջ կը գահավիժէ զմեզ, մեր վիրալից սրտին վրայ նոր վէրք մը կարէնի, կեանք մը կանհետի մենէ, եւ որպիսի կեանք, շքեղաղ, անբծան, սիրահաճոյր կեանք, ծաղիկ սիրոյ, քնքոյշ զարդ Փիւսկիւլեան տանն։ Անբիծ աստղիկ, դեռ նոր կողջունէր կենաց գարուն, հապա՛ քանաեաց, դպրութեանց եւ գիտութեանց վկայական վաղուց չահած էր, երբ դեռ այն ինչ կը բուսանէին մարուաց թեւերը ի ծնօտին, լուսոյ որդի մը էր, դպրոցն իրեն համար մրցութեան ասպարէզ մ'էր, եւ իրաւամբ ընդունած էր միշտ մրցանակն, իրեն համար կեանքն աշխատութեան պատարագ մի էր, նուիրեց կեանքն աշխատութեան եւ գոհութեամբ մեռաւ։

Բաւ չէր իրեն՝ Պոլսոյ մէջ ստացած կրթութիւնն, արծուոյ պէս խոյացաւ Բարիզ. ո՜հ, կեանք ուսանողի, կեանք նահատակի։ Այն բազմամարմ մայրաքաղաքին չդիմդէն հեռու կաշխատէր գեղածաղիկն Փառնակ կաշխատէ՛ր, զի օր մի բժշկութեան վկայականն ըստացած յաղթանակաւ դառնայ եւ ըսէ իւր ծնողաց, իւր սիրելեաց. «ահա՜ ձեր Փառնակն, որ փառք պիտի ըլլայ ձեզ, օ՜ն, հանդէսներ կազմեցէք, եկաւ ձեր սիրեցեալն»

Եկա՜ւ, այո՛, բայց ո՛րպէս, հէգ ուսանողն ընկճուած, աշխատութեան երկանաքարին տակ տժգունած էր, մարդկութեան ծառայելու ազնիւ գաղափարով դողդոջուն պիտի ընդգրկէր զբժշկութիւն, տառապեալ մարդկութեան կեանք բաշխելու միակ տենչով. այնքան կաշխատէր խղճկին մէջ, եւ սակայն մահն իրր թէ երկնչէր զի սա չաղատէր չատերու կեանքն, յափշտակեց տարաւ զնա։ Այլ ոչ, դու, ո՛ քաղցրիկ ոգի, դու պիտի ապրիս բազում ամեր դեռ եւս, քու յիշատակդ իբրեւ քնքոյշ ծաղիկ մեր աչաց ցօղերով պիտի պահենք։ Դու պիտի ապրիս, ո՛ մարտիրոս աշխատութեան։ դու պիտի ճաչակես երջանկութիւն երկնային։ բարեկամ ձայն մ'է որ քեզ կըսէ, եղբայր մը՝ որ Պոնտոսի երկնից ներքեւ ճանչցաւ զքեզ, սիրեց զքեզ եւ սրտով պաշտեց առաքինութիւններդ եւ որ, աւա՛ղ, կը գոչէ այժմ։

Ցաքա՛նք եւ օրհնո՛ւթիւն անմահ յիշատակիդ։

Տ. Մ. Մէրճանեան

28 փետր. 1890

ՏՈՒԻՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՑԻ ՕՍՄԱՆԻՑԻ

Վ-ուրոբը Մ-ուսուսոյ Խ-ուրիւնդն.

Էլեկվմ միթէ տամիլ օլան տամկա բուլլարընն եէրինէ էլվանը ճէտիտ իւզրէ բուլլար թապըլյա էյտիի թէտավիւլէ իխրաճը, միւգթէզալի իրատէէ Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահիէն օլամաբյա, օլ պամատ պէրվէճճը աթի թարիխաթ վէ իյզահաթա իսթիտար օլընը։ Շէօյլէ քի,

Իշպու եէնի բուլլար՝ պիրի մագթու վէ տիկէրի նէսպի օլարագ իքի գրամ իւզրինէ միւրեթթէպ օլուպ, գրամը մագթուրընն 10 վէ 20 բարալըգլարը յա 1 վէ 3 ղ.լըգլարը թարշինի, վէ 2 վէ 10 ղ.լըգլարը գօյու եէշիլ, վէ գրամը նէսպիսինին 10 վէ 20 բարալըգլարըբյա 1 ղ.լըգը սիյահ վէ 2 վէ 3 վէ 4 վէ 5 վէ 7½ վէ 10 ղ.լըգլարը տախի գօյու թուրունի, վէ 12½ վէ 15 վէ 17½ վէ 20 վէ 22½ վէ 25 վէ 27½ վէ 30 վէ 32½ վէ 35 վէ 37½ վէ 40 վէ 42½ վէ 45 վէ 47½ վէ 50 ղ.լըգլարը մաի, վէ 55 վէ 60 վէ 65 վէ 70 վէ 75 վէ 80 վէ 85 վէ 90 վէ 95 վէ 100 ղուրուշլըգլարը լեալ (գրամը), վէ 150 վէ 200 վէ 250 վէ 300 վէ 350 վէ 400 վէ 450 վէ 500 ղ.լըգլարը տախի մօր բէնգի տիր։

Գրամը մագթու բուլլարը՝ եալընըզ թիւրքճէ իպարէ վէ բագգամա օլաճաղը կիպի, բէմը նէսպի բուլլարը տա գանունրն թապին էյլէտիկի տէրէճէթ իւզրինէ, եանի Տակա գանունընն ցնեը վէ 17նճի մատտէյէրի տէճքեամը մուճիպինճէ հէմ թիւրքճէ վէ հէմ տէ Ֆրանսըզճա իպարէ վէ բագգամը օլմագ իւզրէ իմալ օլընը տը։

Պու պապատ բէհկէրը թապիպգ օլմագ իւզրէ իչպու եէնի բուլլարը հէր պիրինտէն պիրէր նիմուճէսի տամիէն գըրմըզը բէնգի օլարը հալտէ, պիրէր քեազրտ իւզերինէ պաստրըլարագ, կէրէք Տէրսատտէթտէ վէ կէրէք Թաշրատա պիւճիմէ Տույունը Ուսուսկէ իտարէյէրինէ պայի տիւքքանլարընա էյվա գրըզը թամալ իտիճէք տիր։

Զիքր օլընան եէնի բուլլար՝ մէկզրի թէտավիւլէ չըգարըլմագլա պէրապէր, չիմտիյէ գատար միւթամէլ օլան էսկի բուլլար տախի քէմաքեան թէտավիւլտէ տէվամ իտիճէք, վէ աթիյէն իչպու էսկի բուլլարընն նէ վագթ պիւթիւն պիւթիւն էյատի թէտավիւլտէն գալտըրըլմաճը պատէհու մախսուսէն իլան օլընճաճ տըր։ Պուրալարը չիմտիտէն ճիւմլէնին մալիմի օլմագ իւզրէ իլան օլընը։

3 մարտ 1306 7—2

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էվկաֆը հիւմայուն միւֆէթթիշլիկի՝ Սթամպօլ գատրը մուավինի Մուսթաֆա Բէյիտ էֆ.յէ,

Սթամպօլ գատրը մուավինիկի՝ Թարապլուսը-Ղարպ մէրքէզ նահիյի սապգ Մուսթաֆա Միւնիպ էֆ.յէ թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

* * *

Պահրիյէ իսլահաթ վէ թէտգիգը մուհասէպաթ զօմիսիոնը ազասընտան սաղգօլաղասը հաճի Մուսթաֆա էֆ.նին էօհտէսինէ պինպաշըլըգ բիւթպէսի թէվճիհիլէ Սէլանիք լիման բիյասէթինէ, վէ սապգ Սէլանիք լիման բէյիսի պինպաշը Նաֆիզ Գիլալ էֆ. Իզմիր լիման բիյասէթինէ նասպ ու թային պույրուլմըշլար տըր։

* * *

Ավսթրիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրը քէպիրի Պարոն Գալիսէ մուրասսա, վէ տէվլէթը միւշարիլէյհա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ՝ որ Եիէսլէ Զնճի, վէ պաշ քիթապէթ խրտմէթինի իրֆա իտէն գօնթ Զէչենիյ Յիւնճիւ Օսմանի, վէ սէֆարէթի մայէթ վաբօրը գօսմանանը Մ. Պօմա Յիւնճիւ Մէճիտի, վէ սէֆարէթը մէզքուրուն աթաչէ միրիթերի Մ. Մանէկանրն զէվճէսի Մատամ Մանէկայա Զնճի Եէֆագաթ,

Լէվազիմաթը Ուսուսիյէ տարբէսի իքինճի շիպէսի իտարէսինտէ պուլընան Օրթաքէյ ֆրունը մէմուրը պինպաշը Հիւսէյին հիւնիւ էֆ.յէ կիւնճիւ Օսմանի,

Թիւֆէնկիյանը հազրէթը Եէհրիյարիէն Ահմէտ աղայա թէպպիլէն կիւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տըր։

ԱԼԷՄԱՆ ԼԻՍԱՆԸ ԹԷՏՐԻՍԻ

Տէրսաատէթ Ալէման մէքթէպլէրինտէ օն սէնէտէն պէրու իճրաի վազիֆէ իտէն Ալէմանիալը պիր մուալիմ՝ մէզքիւր լիսանտան խուսուսի տէրսլէր վէրմէք արզուսընտա տրը։ Ուսուլը թէարիսիյէի եէնի վէ բէք սուհուլէթի օլորը կիպի, չէրահիի տախի միթէտիլտիր։ Թալիպ օլանլարը իտարէխանէմիզէ միւրաճաաթ իտէմէլէրի։ 10—5

ԻԼԱՆ

Ալաֆը. ապրիլին 1ինճի կիւնիւ քէչիտէ օրնաճաղ Բուսէլի չրմէնտֆէլը բիլանգօսընին բրօմէս պիլէթլէրի Պանգամտա սաթըլը։

Թէքմիլ բրօմէս 7½ ղրշ.
Եարմ » 5 »
Զէրեւէք » 3 »

Էն պէօյիւք իքրամիյէ, 600000 ֆր. Պօրսա ֆիյաթը իլէ պանգամտա ա. նա թահվիլաթը սաթըլը։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՕ
Գալաթա Գօմիսիօն խան 18

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Գատը գարիէսինտէ Թալիս ադա ճատտէսինտէ Մըսըրը օղլու արսասընին բարչա բարչա սաթըլմասընա իրատէի Շահանէ չէրֆսուտուր իմիշ օյտաղլա, թալիպլէր՝ Գալաթատա Ալէքսիատի խանընտա Նիւրէրօ 25է միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օրընը։ 48—33

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 մարտ

Ռնկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-5/16
Օսմ. էսհամը աչբլար	18-¼
» » գարանտը	18 15/16
» » Սէրի Ա	40-¼
» » » Գ	24 5/8
» » » Ս	18-
Օթօման 1871	97-½
Օսմանլը Պանգասը	11-½
Բուսիա խթիգրապը	104-¾
Մըսրը .տուլ. մութթահրտէ	94-5/8
» իմթիյազը	104-
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	84-½
Ռուսիա խթիգրապը	104-
Մաճաարխթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-42-40

Բարիզ 18 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	83-12½
» » 4½ %	106-
Եէնի Օսմ. էսհամը աչբլար	18-15
» » գարանտը	18-15
Մէլոդրէլէ	
Սէրի Գ.	24 25
» Ս.	18 10
Բուսիյի չրմէնտրֆէրի	72 37½
Օսմանլը Բէյթիսի էսհամը	
» Պանգասը	481 37½
Գրէտի Լիոնէ	723-75
Գրէտի Ֆոնսիէ	1318 75
Գօնթուար տ'էսգօնթ	615-
Սիւէյշիլ ագախօնը	2318 75
Բուսիա 3 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	92-
Մըսրը Ֆոնս. մութթահրտէ	478-75
Եունան 5 % 1879	459 37½
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-23

Վիէննա 18 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119 90
Բուսիյի չրմէնտրֆէրի ֆի.	34-80
Օսմանլը Բէյթի աքսիոնը	111-25

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. տիւն ագչ. գար.	19-37
» » » էն եիւքսէք	19-39
» » » էն ազալը	19-31
Գու սապահ աչբլարը գ. ք.	19-36
Խթիգրապը տախիլը տիւն գար.	47-32
» » » էն եիւքսէք	48-
» » » էն ազալը գ.ք	47-32
» » » աչբլարը	47 32
Մըսրը մութթահրտէ գար.	-
Գու սապահ աչբլարը	-
Սէռի Ա.	40-10
» Գ.	24-20
» Դ.	20-02
Բուսիյի չրմէնտրֆէրի	71-75
Ագչէ ֆախզի	6-
Բէյբոր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	17-½

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-29
Սթամպոլ պանգասը	7-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-28
Թրամվայ	4-78

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղբշ Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	103-18
Մէթալիք »	100-30
Պէշլիք »	103-20
Ալթընըզ »	103-20
Ինկիլիզ Լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունը	87-24
Բօլ	80-20
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-32

ԹԱՍՖԻՃԼԻ ՖԵՆԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	10-10
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	09-10
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 8)

Շգօրատա պուլրնան ասաքիրը Շահանէ իչիւն մահալինճէ մէվգբի միւնագասայա գօնուլան վէ պուրաճա ֆիյաթը մուհարբէլէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլորը էվվէլճէ իլան գըլընան էրզագը միւթէնէվիյէ վէ սաիրէնին իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

6 մարթ 1890 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 9)

Գարաֆէրիյէ, եէնիճէ վէ Վօտինա վէ Կէվկէլի մէվզբլէրինտէ պուլրնան վէ պիլիճապ պուլրնորբլաճագ օլան ասաքիրը Շահանէ իչիւն մահալինճէ մէվգբի միւնագասատա պուլրնան էրզագը միւթէնէվիյէ վէ սաիրէնին պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

6 մարթ 1890 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 6)

Միւպայէա օլունճաղ եէտի եիւզ էլլի գըյէ գընագրնա սօլֆաթօսը՝ նը՝ մարտըն եէտինճի կիւնիւ գարարը գամիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 1890 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 7)

Միւպայէա օլունճաղը իլան օլնան Թրիէսթէ չէքէրինին պէհէր գըյէսի եիւզ ալթը բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտըն եէտինճի կիւնիւ գարարը գամիսի վէրիլիպ վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնգիլի գապուլ օլունճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 1890 3—1

Ղուրէպա խասթաբանէսի իչիւն 306 սէնէսի մարթընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք միւպայաա իտիլէճէք օլան խասս վէ ատի էքմէքչիլրտէն խասս էքմէյին չէրահթը մէվզուսիպլէ պէհէր գըյէսի 70 վէ ատինին 40 բարատա թալիպլի էօհտէսինտէ պուլընտրզընա վէ մարտըն 10ընճը ճուսատա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 9ա գատար հէր գաչ բարա վէ 12նճի բազար էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ օլընը իսէ գապուլ օլընըպ անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլ. մէյէճէյինէ պինաէն նօգսանրյա իթա իթմէք վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին մէճլիսը իտարէի Լէվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

3 մարտ 306 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 3)

Իզմիտտէ պուլրնան ասաքիրը Շահանէ վէ հայվանաթը իչիւն պին իւչ եիւզ ալթը սէնէսի մարտընտան չուպաթը նիհայէթինէ գատար մուգթազի օլուպ մահալինճէ մէվգբի միւնագասատա պուլրնան էրզագը միւթէնէվիյէ վէ սաիրէնին պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ Ուսմանիյէ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 1890 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 4)

Սիրքէ իմալ օլընմաղ իւզրէ միւպայէա օլընճաճաղ ալթը պին գըյէ գուրու սիյահ Սուսամ իւզիւմինին մարտըն օնընճը կիւնիւ գարարը գամիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 1890 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻՆ ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 5)

Միւպայէա օլունճաղը իլան օլընան բէչէլին պէհէր գըյէսի սէօրթ դրուչա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտըն եէտինճի կիւնիւ գարարը գամիսի վէրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնգիլ գըյընճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամթ տարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 1890 3—1

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանիպը ալիսինտէն.

Կէյզզէ գաղասընա թապի եարըմճա անպարընտա մէվճուտ հիսսէի իանէյէ ատա եիւզ էլլի պէշէր շինիկ գարըճա վէ պուրչաղըն վէ թաղնէի ճէչիլէյէ ատա պին եիւզ գըրգար շինիք պուրչագ իլէ գարըճաղրն էշէրֆը մաիլէմէ իլէ սաիրլ. մագ իւզրէ մէվզբի միւզայէտէյէ չրգաբրլաճագ, մարթըն օն պիրին ճի բազար կիւնիւ իհայլի էվվէլիյէ վէ գըրգ սէքիզ սաալ սօնրա իհայլի գաթիյէսի իճրա օլինճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ թէէմինաթ ագչէլերիրդէ պէրապէր միւտալթը մէրգումմէ գարիքընտա մահալի մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

6 մարթ 306

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանիպը ալիսինտէն

Մէվզբի միւզայէտէտ օլտրը էվվէճէ իլան գըլընան կէյզզէ գազասբյա մէրպուլմաթընտան պիր գաչ իսքէլէ վէ գարիյէնին գանթար վէ զէպիսկէ լէՀուէրինին իհայլի էվվէլկէսի՝ մարթըն օնընճը կիւնիւնէ վէ իհայլի գաթիյէսի էյյամը թաթիլիյէ պիլիսթիանա սէքիզ կիւն սօնրա թէմտիտ գըլընճաղը ճիհէթլէ, թալիպլէրինին կէյզզէ մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

6 մարթ 306

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանիպը ալիսինտէն

Շիլէյէ կէօնտէրիլէք իւզրէ պիլ միւնագասա միւպայէա օլընճաղ գըրգ տէօրթ էսկի քիլէ մըսըրը ի թասընա թալիպ օլանլարը մարթըն օն տէօրտիւնճի չարշէնպիհ կիւնիւ Մէճլիսը Էմանէթէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

6 մարթ 306

Գալէսի Սուլթանիյէ գասապասընը 12000 ղրշ. պէտէլը սապգը պէպիրէ բուսումը 12250, վէ 11200 ղրշ. պէտէլը սապգը գանթար բուսումը 10200, վէ 410 ղրշ. պէտէլը սապգը հայվան բուսումը իչիւն 300, վէ 3150 ղրշ. պէտէլը սապգը. լը քիլէ բուսումը տախի 2380 ղրշ. տա մահալինճէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլարագ, չէհրը հալին 3ինճի ճուսատա էրթէսի կիւնիւ իհայլի էվվէլիյէլերի իճրա գըլընմը օլտրընտան, պունլարա եէվմը մէզքիւրտէն իթիպարէն էյյեամը թաաթիլիյէի ըէսմիյէ միսմէսնա օլարագ պիր հաֆթա միւրուրինէ գատար զամմա թալիպ օլանլարը՝ մահալինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

6 մարթ 306

Մա Թէրգոս Զաթալճա գազասը տախիլինտէ օլուպ, 306 սէնէսի մարթընտան սէնէյի մէրգումմէ շուպաթը նիհայէթինէ տէկին պիր սէնէլիք մէվզբի միւզայէտէյ գօնուլտրը մուգատտամ իլան օլունան բուսումը միթէնէվվիանը իհայլի էվվէլիյէլերինին՝ մահը ճարիի բուսինին 15ինճի կիւնիւ իճրասը մուգարրէր օլտրը մահալինտէն պիլտիրիլմէյէլ, թալիպ օլանլարը միւտտէթը մէզքիւրէ գարֆրնտա մահալինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

6 մարթ 306

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՏԱԼԵԱ

Բարիզ Սէրկիի Ուսմանիյինին հէյէթը ատուլը ուսմանի՝ Մ. Քիմէրիրինին էթ Խիվ.ԱՍԱՍԸՆԱ Ալթուն Միտալեա իթա իթմիշ տիր։

Վիէննատա Լուսամիկ, Վիամպուտէնտ Ֆրէսէ.էյնուս, Միտնա թէէտէ Գէնիկ, Պոտտա Սթիսէրնամ մանալիվէր թարտֆընտան Մ. Քիմէրիրինին էթ Խիվ.ԱՍԱՍ [Բէրթան ատ Վիատա տը Բէսմէրք] իւզէրինտէ իճրա օլունան ամէլիյաթը թահլիլիյէ [անալիզ] մուճիպիճէ Մ. Քիմէրիրինին էթ Խիվ.ԱՍԱՍԸՆատ 100տէ 18 գատար «ալպիճ-մին» վէ 100-տէ 39 Բէբթօն [էթ Խիլասասը] մէվճուտ տրը։ Պունտա տիկէր քեաֆֆէլի էթ Խիլասասլարընտան զիյատէ պէհէյիճի մատտէլէր պուլընը, պունտան մատտա պիր տէ կիւզել չէշիտի վէ գօգուսը վար տրը։ «Ալպիճ-մին» ամմագ իգթիզա իտուալ տէ հազմ կիւճլիկի սէպէպկյէ սերթ հալինտէ եէնիլէմէտիկի թրագտիրտէ, Քեմմերիք էթ Խիլասասը բէք միւնասիպ տիր։

Մ. Քիմէրիքին Բէբթոնը (էթ Խիլասասը) էճզանճիլարտա բէրաքենտէ վէ Սթամպոլտա Քիւչիւք Եէնի խանտա 4 վէ 7 նումէրօտա թօքտան ֆիրուխթ օլունը։

ԼԱ ԺՈՒՎԱՆԹԻՆ

ՏԱՐԻՄԻ ԳԻՒԶԷԼԼԻՔ

ՍԱՁ ՎԷ ՍԱԳԱԼ ՊՕԵԱՄԱԳ

Սաչ վէ սագալը Թէճամտիրէ մախսուս օլան իչպու նէվիճատ իլան՝ գուրչուն Թուզընը վէ ճէհէնէմ թաչընը հալի օմարչպ, հէման գուլլանըլտըգը կիւն սաչ վէ սագալը կէնճլիք բէհկինի վէրիր, պաչտաքի Թէրլէրի մահվ իտէր վէ սաչն տէօքիւմէսինէ մանի օլուր։

Գուլլանըլտըգտա՝ տիկէր քեաֆֆէլի սաչ իլաճը վէ ա պոյատան իւսթիւն լտուղը անլաչըլըր, զիրա պոյա վէ եա սաիր սաչ իլաճլարընը էքսէրիա սըհհէթէ իյրասը մաղարրաթ իտէրլէր։

«Ժուվանթին» նամընտա օլուպ ճէհէնէմ թաչը էսասբյա Թէրթիպ իտիլէն տիկէր քեաֆֆէլի պոյալարտան սոքմէմալը։

Լա Ժուվանթին՝ Ֆրանսանընն Իպէր էյա էթիինտէ Պօբէր նամ մահալտէ քիմեակիր վէ Ֆէնընը նէպաթաթ մուալիմի Լ. Ժ. Մօնէ Թարաֆընտան Թէրթիպ օլունմըշ տրը։

Ուսմանի Թիւրքիա իչիւն ահէնթէ վէ տէբօզիթօճը՝ Պէյօղլունտա Սիթէ ս'Ալէքսանտրէ Նումէրօ 9 Նաթալի Գանճիւք էճզահանէսինտէ։

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՆԵԼ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ Ն՝ 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՄԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԼԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՆ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլունտա Պարիսթան սոգալընտա Ցնճը տարիէի պէլէտիկ գարշբսընտա

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕՋԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏԸՐ.

ՇԻՒՊԼԷՐ.

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլատ Աղա ճամիսի գարշբսընտա 127 նումէրօտա վէ Գուլէ Գարուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նէվ վէ ճէնս նէվրօքա վէ նէրլի մամուլաթը օրտագ չէշիտ չէշիտ էշէա վէ մոպիլա, մէքթուբաթ իչիւն նէվամ ճէնս ու չէշիտ գումաշլար վէ գայրիֆիմ, նէվրօքանընն էն ալչակ ֆապրիգալարընտան սանսալարար, պանալար, [Խարբմ լիրատան 30 լիրայա գատար] գարեօրալար պուլընը վէ էն էհվէն ֆիյաթլա սատըլը։

Մէզքիւր ֆապրիգատա իսնալաթ իչիւն հէր նէվ մաքինա, ալէաֆ ու էսէտվամ մէվճուտ օլուպ, հէր ճէնս գուրու քէրէսթէ տախի պուլունմազդընտան, ՏԱՆԱՆԷԳԼԸ, ՍԻՒՍԻԻ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՅԱԹԼԱ Թրպգը նէվօքա մանուալաթը կիպի մեպլա իսալ օլունը։

Քէզալիք մէզքիւր ֆապրիգա՝ Թէքմիլ պիր խանէնին մէքթուբաթի վէ մեպիսաբը՝ սէրիան վէ պիր սուրէթը մանիլուպէտ իսալ, ալ կէրէք պուրա վէ կէրէք մէմալիքը էճնէ պէտ իչիւն հէր օրքարընը իճրա իթմէյի տէրէօհտ իսէր։ Մէմալիքը էճնէպիյէտ պուլունան զէվամը՝ Պէյօղլը Մէրքէզ Տէբօսընտաքի մաղազայա միւրաճաաթ իթմէյէրի բէ ճա օլունը։

POUGUES St. LEGER

ԲՈՒԿ ՍԷՆ-ԼԷԺԷՐ

Սուֆրատա սու մագամմնտա գուլլանըլմագ իւզրէ «պիգարպօնաթ»ը, քիրէճլի, չէլիքլի, թաղլ վէ պէրրագ վէ նէֆիս թապիի մատէն սուրը օլուպ, միյտէ վէ պաղրրագ վէ մէսանէ խասթալրգլարընն թէատվիսի իչիւն պիմանէնամ պիր մուալիճէ տիր, վէ միյտէ սանմըրընը, միյտէ ֆէսատընը, մէսանէտէքի թաշ իլէթինի, նիքրիսի վէ չէքլէր իլէթինի տախի տէֆ իտէր։

Իչղու մատէն սուլը գանսըլարա վէ խասթալրգտան էէնի գալգանլարա տախի թավսիյէ օլունը։

Թիւրքիա իչիւն ահէնթէ վէքիլ,
Սթամպօլտա Ֆընտըգլէան խանընտա 22 վէ 23 նումէրօտա
Ֆ. Պէլլիս

Պաչլըճա էճզաճը տիւքքանլարընտա վէ էճզա մաղազալարընտա տախի սատըլը։

ՖՕՐԹՈՒՆԱ

ԱՆՕՆԻՄ ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1863ում Պէրլինում Բեռնու օրենքով դրբ.

ՍԷՐՄԱՅԷ	1,875,000 ՖՐ.
ԻՀԹԻՅԱԹ ԱԳՋԷՍԻ	1,337,500 ՖՐ.

ՏԻՒՍԷԼՏՕՐՖ

ՏԷՆԻՋ, ՆԷՀՐ ՎԷ ԳԱՐԱ ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1845ում Տյուսելդորֆում Բեռնու օրենքով դրբ.

ՍԷՐՄԱՅԷ	3,750,000 ՖՐ.
ԻՀԹԻՅԱԹ ԱԳՋԷՍԻ	3,099,367·15 ՖՐ.

Տէրսաատէթ բիացասընտա պիրլէշմիշ օլան իչպու սիկուրթա գումանեալարը՝ քէֆալէթը միւթէգասիլէ իլէ հէր նէվի էմթաա վէ ագչէ կրուբօլարընը՝ տէնիզ, նէհր վէ գարա նագլիյաթը թէհլիքէլէրինէ գարշը զայէթ ֆախտէպաշ չէրահթ իլէ սիկուրթա իտէրլէր։

ՀԱՆԶԷԱԹԻՇԷ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1874ում Համբուրգում Բեռնու օրենքով դրբ.

ՍԷՐՄԱՅԷ	3,750,000 ՖՐ.
ԻՀԹԻՅԱԹ ԱԳՋԷՍԻ	600,000 ՖՐ.

Իչղու սիկուրթա գումբանեասը՝ հէր նէվի էմլաք վէ էշեայը, անպար վէ մաղազա տէրունէրինտէքի էմթաայը՝ էն զիյատէ ֆախտէպախշ չարթլար իլէ սիկուրթա իտէր։ Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր՝ պալէատէ գիքր օլունան իչ գումբանեալարըն ուսմանի մաղահաթիւզարը պուլընան Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Բասիմ բաշա խանընտա նումէրօ 13 վէ 14տէ ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իթմէյէ տավէթ օլունըրլար։

HAMBURC MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ վէ ՄԻՆՆԻԽ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ՄԻԹԹԷՖԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ	Ֆրանգ 8,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի 1888 յունիս սօնա գատար	» 4,817,262
Սէնէվի հասըլաթ	» 10,069,700

Պու չիրքէթլէր՝ Քէֆալէթը Միհթէգալիվ Իլէ վէ էհվէն ֆիյաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պունլարտա պուլընան մալ վէ էմթաա վէ էշեա սիկուրթա իտէրլէր։

Տէրսաատէթտէ վէքիլը մութլագ
Սթամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Եօրկիատէս խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ՖՐԱՆԳՖՕՐԹՈՒԱԶ

ՏԷՆԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ ֆրանգ 6,250,000 Իհթիյաթ ագչէսի ֆրանգ 1,270,300

Պու Գումբանեա՝ մարօր վէ եէյթէնի կէմիլէրէ եիւքլէտիլէն էմթաա վէ մալլարը վէ բօսթա վէ նագլիյէ գումբանեալարընա թէսիպ օլունան զիյդբյամի էշեա վէ ագչէ կրուբօլարընը էհվէն ֆիյաթ վէ չէրահթլէ սիկուրթա իտէր։ Էշեաի մէզքիւրէ իւզէրինէ մէպալիզ քիւմէկ սիկուրթա իտէպիմէք իչիւն պու Գումբանեա՝ Եվրօբատա 13 էմին սիկուրթա գումբանեասընյա պիրլէշմէ օլուպ, մուէսսէսաթը մէզքիւրէնին սէրմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի

100,000,000 ֆրանգտան զիյատէ տիր։

Թէքմիլ Թիւրքիա իչիւն վէքիլը մութլագ

Զեյլ.—Պու գումբանեալարըն Տէրսաատէթ սէրմայէտարլարը Ներսէսեան Բէյէր վէ Մախտում էֆ.էր՝ հիսապը ուսմանի ահէնթէլիքտէն թաստիգ օլունմըշ օլան զարարու զիյանը տէրհալ թազմինէ թէմամբյա Իթիպար վէ թալիմաթ ալմըշլարտը։